



De Wingerd

Christelijke school voor speciaal
en voortgezet speciaal onderwijs

**Schoolgids
2022-2023**

Contactgegevens

Bezoekadres De Klimmer 21
Postadres Postbus 25, 9104 ZG Damwâld
Dependance VSO Nijewei 1, 9104 DK Damwâld

Algemeen nummer 0511-421330
E-mail info@dewingerd-damwald.nl
Website www.dewingerd-damwald.nl

Bestuur Stichting SO Fryslân
Adres Morra 2-3, 9204 KH Drachten
Website www.so-fryslan.nl

Bankrekeningnummer NL87 RABO 0305129740 t.n.v. SO Fryslân inzake De Wingerd

Management Team (MT)

Directeur	Jelle Nutma	j.nutma@dewingerd-damwald.nl
Teamleider SO	Mirjam Stewart	m.stewart@dewingerd-damwald.nl
Teamleider VSO	Nelly Kingma	n.kingma@dewingerd-damwald.nl
Teamleider VD	Jaap Zuidema	j.zuidema@dewingerd-damwald.nl

Inhoud

Contactgegevens	2
Voorwoord	5
Bestuur en Organisatie	6
Bevoegd gezag – SO FRYSLÂN	6
De Raad van toezicht – College van bestuur	6
Bestuursbureau	7
De Scholen	7
Medezeggenschap (GMR en MR)	7
Organogram	8
Passend Onderwijs	9
Steunpunt onderwijs noord	9
Professionalisering in het onderwijs	10
School	11
Missie & visie	11
Identiteit	11
Historie en ligging	12
structuur	12
Leerlingen – doelgroep	13
Schooltijden en -vakanties	13
Taken en bevoegdheden van het Team	13
Onderwijs	14
Beschrijving leerlingenpopulatie	14
Leerstofaanbod en kerndoelen	16
Leerstofaanbod SO	16
Leerstofaanbod VSO	18
Kerndoelen VSO	18
Vorbereiding arbeid en dagbesteding	20
Arbeidsvaardigheden training (AVT)	21
Praktijkaanbod, stage regulier en nabije begeleiding	21
Praktijk & stage	23
Opbouw stage VD	26
Soorten stage	27
Leerlingenzorg - SO	29
Leerlingenzorg - VSO	30
Schoolmaatschappelijk Werk	30

De verwijzindex	30
De Meldcode	31
Curatele, Bewind en Mentorschap	31
Onderwijsresultaten	32
Veiligheidsbeleid.....	33
Klachten.....	33
Weigering, schorsing en verwijdering	35
Schoolontwikkeling	35
Ouders – leerlingen.....	36
Toelating en leerplicht - CvB.....	36
Algemeen.....	36
Leerlingvolgsysteem Parnassys en privacy (AVG).....	37
Burgerservicenummer	38
Routebeschrijving	39
Vervoer	39
Verzuimregeling.....	40
Medicijnverstrekking/medische handelingen	40
Schoolfonds	41
Schoolverzekering.....	41
Oudercontacten (communicatie).....	41
Ouderbezoek	41
Facebookpagina, Website en schoolgids	42
informatieboekje	42
Communicatie via Parro	42
Klassenavond/informatieavond.....	42
Evaluatie – rapportage (20-minutengesprekken).....	42
Informatievoorziening gescheiden ouders	43
Ouderactiviteitencommissie.....	43
Cliëntondersteuning / hulpverlening	44
Regelingen en vergoedingen	44
Wille speciale kinderopvang.....	44
Bijlagen	46
Toelichting schoolfondsbedragen.....	46
Formulier instemming schoolgids 2022-2023 MR	47

Voorwoord

Damwâld, juni 2022

Wij zijn weer klaar voor het nieuwe schooljaar!

Voor u ligt de nieuwe schoolgids voor ouders* en belangstellenden, met veel informatie over De Wingerd. U vindt er onderwerpen die voor u als ouder/verzorger of belangstellende interessant zijn om te lezen. De schoolgids is een informatiegids. U krijgt aan het begin van het schooljaar ook een informatieboekje. Het bevat actuele en praktische informatie over schooljaar 2022-2023. Hierin vindt u o.a. contactgegevens. Het onderwijs is altijd in beweging, dus passen we deze gids jaarlijks aan waar dat nodig is.

Bij ons op school gaat de ontwikkeling van onze leerlingen niet altijd vanzelf. Iedere leerling heeft zijn/haar eigen hulpvraag en leert in het tempo dat bij hem of haar past. Wij willen iedere leerling de leerstof aanbieden die aansluit bij de ontwikkeling, daarom volgen we de leerling intensief en houden daarbij de ontwikkeling nauw in de gaten. Wij vinden het als team belangrijk om te zorgen voor een goede sfeer, zodat de leerlingen zich veilig voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Duidelijkheid en structuur zijn daarbij heel belangrijk. Een goed contact tussen het schoolteam en de ouders is noodzakelijk, zodat we op één lijn de leerlingen onderwijs bieden. Op die manier kunnen wij het beste uit de leerlingen halen.

Wij hopen dat iedereen zich na de zomervakantie (weer) snel thuis zal voelen op de Wingerd. Een speciaal welkom is er voor de collega's, leerlingen en ouders die de school dit schooljaar voor het eerst bezoeken. Mochten er vragen zijn, dan kunt u altijd bellen of langskomen. U bent van harte welkom! Wij wensen iedereen een goed schooljaar toe, waarbij we hopen gezamenlijk verder te bouwen aan een school waar het fijn is om samen te leren en te werken. Dit doen wij onder het motto: jouw weg, jouw toekomst!

Met vriendelijke groet,
namens het team van de Wingerd,

Jelle Nutma, directeur

* Onder ouders verstaan we bij ons op school nadrukkelijk ook pleegouders, verzorgers en leiding van gezinsvervangende tehuizen.

Bestuur en Organisatie

BEVOEGD GEZAG – SO FRYSLÂN



De Wingerd is bestuurlijk ondergebracht bij de Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân.

Het besturingsmodel van de stichting bestaat uit een Raad van Toezicht en een College van Bestuur.

Het College van Bestuur geeft leiding aan de directeuren van de scholen en de voorzitter van het College van Bestuur is de contactpersoon voor de Raad van Toezicht.

De Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân kent een systeem van mandatering van bevoegdheden van het College van Bestuur naar de directeuren.

Het uitgangspunt bij de mandatering van bevoegdheden is, dat centraal (bovenschools) wordt behandeld wat bedrijfseconomisch, onderwijskundig en personeelsmatig van belang is en dat gedecentraliseerd (op school) wordt wat mogelijk en verantwoord is. Het streven is er daarbij op gericht dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie worden neergelegd.

Het College van Bestuur werkt op het Bestuursbureau met een bovenschoolse staf. Deze bestaat uit adviseur personeel, adviseur financiën en een ambtelijk secretaris.

De adviseur personeel adviseert het College van Bestuur en de directeuren op het gebied van personeelsmanagement, voert het personeelsbeleid uit en adviseert over arbeidsrechtelijke en rechtspositionele regelgeving en beleid.

De adviseur financiën adviseert het College van Bestuur en de directeuren op het gebied van de financiën. De ambtelijk secretaris ondersteunt het College van Bestuur.

DE RAAD VAN TOEZICHT – COLLEGE VAN BESTUUR

De Raad van Toezicht is het toezichthoudend orgaan van het College van Bestuur. In de Raad van Toezicht hebben de volgende leden zitting:

- Mevrouw S. de Graaf(voorzitter)
- Mevrouw M.J. Stam
- De heer H. Drenth
- Mevrouw A. de Poorte
- De heer S. Dijkstra

Het College van Bestuur wordt gevormd door:

- Mevrouw Mirjam Pruiksma (voorzitter)

BESTUURSBUREAU

Het Bestuursbureau wordt - naast de leden van het College van Bestuur - bemand door:

- Adviseur personeel Ria Gerritsma, Loes Slomp en Nienke Wolda
- Adviseur financiën Peter Faber
- Ambtelijk secretaris Syberta Bomas

Bestuursbureau SO Fryslân

Morra 2-3
9204 KH Drachten
tel. 0512-584594

E-mail info@so-fryslan.nl

Website www.so-fryslan.nl

DE SCHOLEN

Onder SO Fryslân vallen de volgende scholen voor speciaal onderwijs:

- **De Wingerd** in Damwoude (SO en VSO)
- **Piet Bakkerschool** in Sneek (SO en VSO)
- **VSO Talryk** in Drachten
- **SO Kleurryk** in Drachten
- **It Twâlûk** in Leeuwarden en Franeker (SO en VSO)
- **School Lyndensteyn** in Beetsterzwaag (SO en VSO)
- **Meester Duisterhoutschool** in Heerenveen (SO en VSO)

MEDEZEGGENSCHAP (GMR EN MR)

Als er onder een bevoegd gezag meerdere scholen vallen is er een wettelijke verplichting om een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad in te stellen. De GMR vertegenwoordigt de belangen van de MR'en van de scholen en komt regelmatig bijeen om te vergaderen en te overleggen met het bevoegd gezag. De GMR is bevoegd om voorstellen te doen, standpunten kenbaar te maken, adviezen te geven en instemming te verlenen volgens het GMR-reglement. Er komen zaken aan de orde die voor alle scholen binnen SO Fryslân van belang zijn.

De raad bestaat uit een personeels- en oudergeleding. De mensen die zitting hebben in de GMR doen dat namens de MR van één van de scholen.

De GMR agenda en notulen kunnen worden opgevraagd bij het secretariaat: gmr@so-fryslan.nl.

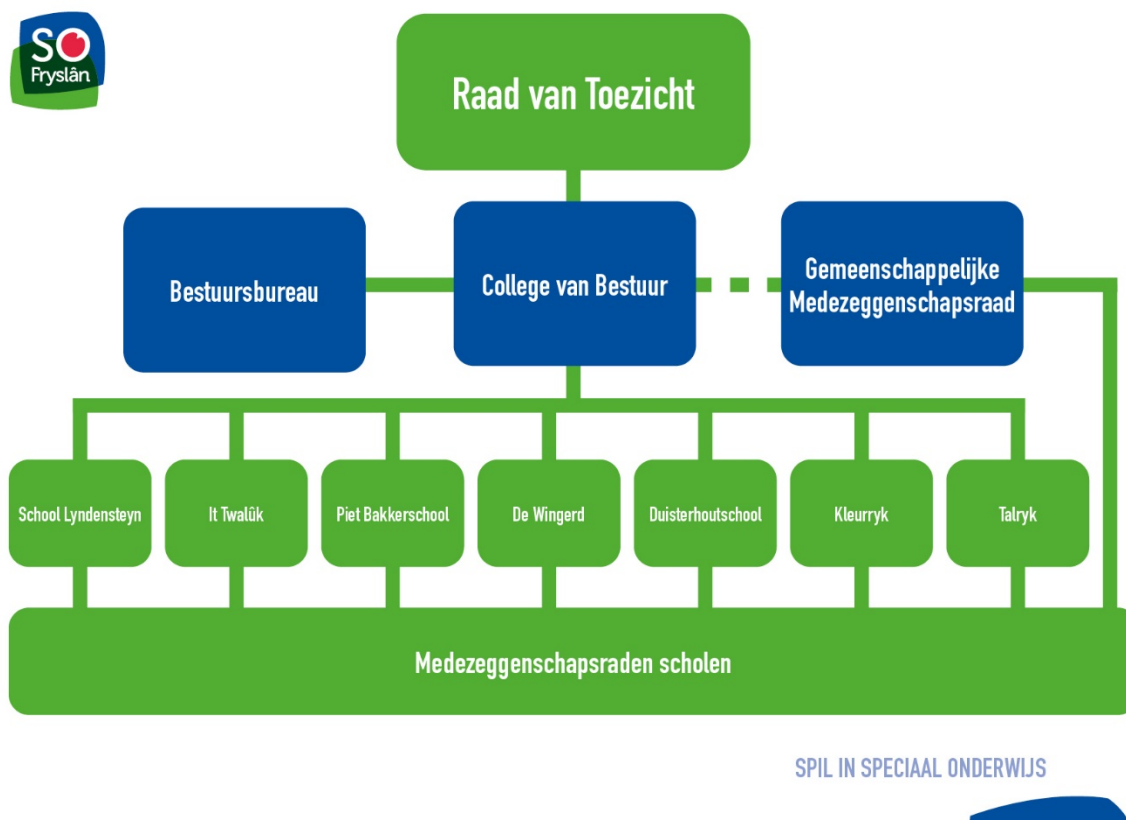
De MR vertegenwoordigt de belangen van de kinderen en het personeel van elke afzonderlijke school en komt regelmatig bijeen om te vergaderen. Het is bevoegd om voorstellen te doen, standpunten kenbaar te maken, adviezen te geven en instemming te verlenen volgens het MR reglement. De raad bestaat uit een personeels- en oudergeleding.

Naam	Geleding	Functie
Marijke Schuiling	Personeelsgeleding GMR	Lid
Tjitske Rosier	Personeelsgeleding MR	Lid
Tjitske Kuipers	Personeelsgeleding MR	Lid
Agnes Leffring	Personeelsgeleding MR	Secretaris
Tessel Möllers	Oudergeleding MR	Lid
Natasja Brouwer	Oudergeleding MR	Lid
Melanie Jager	Oudergeleding MR	Lid
Dineke Visser	Oudergeleding MR	Lid

Voor vragen/opmerkingen/ideeën kunt u de MR mailen:
mr@dewingerd-damwald.nl of info@dewingerd-damwald.nl

of een bericht sturen naar MR de Wingerd, Postbus 25, 9104 ZG Damwâld

ORGANOGRAM



PASSEND ONDERWIJS

Sinds 1 augustus 2014 is de **Wet Passend Onderwijs** van kracht. Alle scholen van het primair en voortgezet onderwijs hebben sindsdien zorgplicht. Elke leerling heeft recht op goed onderwijs, ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Passend onderwijs beoogt dat zoveel mogelijk leerlingen regulier en thuis nabij onderwijs kunnen volgen. Kortom: voor ieder kind de beste kansen. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen de regionale samenwerkingsverbanden binnen Friesland.

Een kind wordt door de ouders op de school van hun keuze aangemeld. De school van aanmelding bekijkt of deze aan het kind, gezien zijn of haar mogelijkheden en eventuele beperkingen, goed onderwijs kan geven. Als de school dat niet zelf kan, biedt de school ofwel extra ondersteuning, of zorgt de school ervoor dat het kind elders passend onderwijs kan krijgen.

Voor meer informatie, zie: <http://www.so-fryslan.nl/aanmelden>

De Wingerd is voor het SO aangesloten bij het Samenwerkingsverband PO Friesland en is voor het VSO aangesloten bij het Samenwerkingsverband Fryslân Noard VO.

STEUNPUNT ONDERWIJS NOORD

Niet alle leerlingen zitten op scholen van SO Fryslân. Een deel van deze leerlingen krijgt onderwijs op een reguliere school, waar ze net zo goed recht hebben op passend onderwijs dat aansluit bij de vaak complexe onderwijsbehoeften. Veelal is een specialistische aanpak en kennis nodig om passend onderwijs te kunnen bieden. Op de scholen van SO Fryslân is deze expertise en aanpak een vanzelfsprekendheid. Op reguliere scholen worden de mensen van het Steunpunt ingezet om deze expertise te delen. Het Steunpunt Onderwijs Noord helpt besturen, scholen, leerkrachten, leerlingen en ouders om samen het onderwijs zo in te richten dat de betreffende leerlingen betere kansen krijgen zich te ontwikkelen. Dat kan door observatie, advisering en begeleiding. Het Steunpunt speelt daarnaast een begeleidende rol bij eventuele verwijzing van leerlingen naar het speciaal onderwijs. Het is de verbindende schakel tussen regulier en speciaal. Het ervaren team bestaat uit specialisten op allerlei gebieden. Van leerkrachten afkomstig uit het speciaal onderwijs, orthopedagogen en ergotherapeuten, tot specialisten in het onderwijs aan leerlingen met niet aangeboren hersenletsel of leerlingen met een ernstige langdurige ziekte. Heeft u vragen of interesse? De medewerkers van het Steunpunt helpen u graag.

Contactgegevens	Steunpunt Onderwijs Noord
Tel.	0515 – 700264
E-mail	info@steunpuntonderwijsnoord.nl
Website	http://steunpuntonderwijsnoord.nl

PROFESSIONALISERING IN HET ONDERWIJS

Ieder jaar werken de scholen van SO Fryslân verder aan het professionaliseren van het personeel. Het ontwikkelen van goed onderwijskundig vakmanschap is ondergebracht in een gildestructuur: het Noordelijk Onderwijsgilde (NOG). Iedere leerkracht, onderwijsassistent en intern begeleider werkt hiermee aan zijn/haar professionele groei, wat de kwaliteit van het onderwijs op de scholen omhoog brengt. Met de permanente scholingsstructuur die hierbij hoort, willen we leerkrachten basisbekwaam en vakbekwaam scholen. Net als in andere beroepsgroepen wordt scholing een standaard onderdeel van een functie, waarmee vakkennis en vaardigheden worden onderhouden en overgedragen.

School

MISSIE & VISIE

“Jouw weg, jouw toekomst!”

Onze missie

Dit is waar we bij De Wingerd voor staan:

- Onze leerlingen met een speciale leerbehoefte goed voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke en passende plek in de maatschappij.
- We accepteren iedere leerling om wie hij/zij is en om wat hij/zij wel of niet kan.
- We gaan uit van een positieve basishouding van vertrouwen en bemoediging.
- We bieden een adequaat schoolklimaat gekenmerkt door rust, structuur en duidelijkheid, gericht op ruimte geven én gericht beperken.

Op De Wingerd werken wij vanuit vijf kernwaarden (lees onderstaande dik zwart gedrukte woorden): Onderwijs maak je niet alleen, goed **samenwerken** is onmisbaar en willen we met **plezier** werken aan goed onderwijs. Samen werken we aan het hoogst haalbare voor onze leerlingen. Dat doen we **resultaatgericht** met een heldere stip aan de horizon. Om dat doel te bereiken moet je durven **ondernemen**, kansen pakken en uitdagingen aangaan. Vanuit je hart ben je **betrokken** en je combineert jouw passie met kennis en kunde.

Onze visie

Dit is waar we binnen De Wingerd voor gaan:

- We werken samen aan de toekomst van elke leerling: aan de persoonlijke ontwikkeling in combinatie met meetbare leeropbrengsten.
- We hebben een uitdagend en boeiend onderwijsaanbod, in de school en haar omgeving.
- We streven een gezamenlijk doel na, met de ouders/verzorgers als partners, passend bij het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

IDENTITEIT

‘Identiteit is dat wat uniek of eigen is aan iets of iemand. Het kan daarbij gaan om zowel personen als organisaties of landen’.

De bijbel is ons ankerpunt. Dit betekent dat we waarde hechten aan het doorgeven van Bijbelse waarden. Het vieren van christelijke feesten maakt een belangrijk deel uit binnen onze schoolgemeenschap. Binnen deze schoolgemeenschap is er respect en verbinding met mensen met een andere zienswijze. Er wordt gebeden, gezongen en Bijbelverhalen verteld. Kinderen praten met elkaar en met juf of meester over wat ze horen en ervan vinden. Deze geloofsopvoeding hoort bij onze school.

HISTORIE EN LIGGING

De geschiedenis van onze school begint op 16 maart 1938. In dat jaar werd besloten tot de oprichting van een vereniging tot stichting en instandhouding van een Christelijke school voor Buitengewoon Onderwijs in Noordoost Friesland te Dokkum. Deze school, de Prinses Irene school genaamd, telde in het begin 24 leerlingen en was een afdeling van de Beatrixschool. In 1964 werd de Prinses Irene school zelfstandig en het bestuur maakte plannen voor de bouw van een nieuwe school met internaat, die in 1970 verwezenlijkt werden. De nieuwe school werd in Damwâld gebouwd en kreeg de naam Stichting De Wingerd. De Wingerd startte met 38 leerlingen en de jongens en meisjes zaten in aparte klassen. De begeleiding bestond uit het hoofd, twee leerkrachten en een assistente.

Tegenwoordig bezoeken ongeveer 245 leerlingen De Wingerd en zijn er zo'n honderddertig medewerkers. Sinds januari 2011 zitten we, samen met het KDC 'It Lytshûs' van Talant en Wille (BSO, specialistische groepsbegeleiding) in gebouw de Klimmer.

De Wingerd ligt aan de noordkant van het dorp en locatie Nijewei in het centrum van Damwâld. Dit schoolgebouw ligt op 750 meter van de locatie de Klimmer, Nijewei 1, 9104 DK Damwâld.

De leerlingen komen uit een veel grotere regio. Tot ons 'voedingsgebied' kunnen we Noordwest, Noord en Noordoost Friesland rekenen. Met andere woorden; de leerlingen komen uit diverse richtingen naar De Wingerd.

STRUCTUUR

In het schooljaar 2020-2021 is een nieuwe managementstructuur vastgesteld waarbij er gewerkt wordt met drie teams, die geleid worden door 3 teamleiders. We hebben op De Wingerd een SO-team (4 t/m 12 jaar), een VSO-team (12 t/m 18 jaar) en een VD team.

De Wingerd		
directeur		
SO-team	VSO-team	VD-team
teamleider	teamleider	Teamleider
CvB	CvB	CvB
leerkrachten, vakleerkrachten en assistenten	leerkrachten, vakleerkrachten en assistenten	leerkrachten, vakleerkrachten en assistenten
facilitaire dienst	facilitaire dienst	facilitaire dienst
logopedisten	stage-coördinatoren	stage-coördinatoren

De samenstelling en grootte van de groepen is een voortdurend aandachtspunt op onze school. De groeps grootte varieert van 8 t/m ± 20 leerlingen. Dit is afhankelijk van de leeftijd in combinatie met de beperking en de plaatsing in het SO (4 t/m 12 jaar), het VSO (12 t/m 18 jaar) en de VD groepen (4 t/m 18 jaar). Afhankelijk van de aanmelding van nieuwe leerlingen rond de kerstvakantie, kan het gebeuren dat er wijzigingen in de groepsindeling gemaakt moeten worden. Mocht dit het geval zijn dan wordt met de betrokken ouders contact opgenomen.

LEERLINGEN – DOELGROEP

De Wingerd is bestemd voor leerlingen met een blijvende beperking in het leren. Naast de leerproblemen is er ook vaak sprake van bijkomende beperkingen zoals: een autisme spectrum stoornis (ASS), motorische problemen, spraak- en taalproblemen, visuele en/of auditieve problemen, sociaal-emotionele problemen en gedragsproblemen.

SCHOOLTIJDEN EN -VAKANTIES

Maandag	8.30 uur tot 15.00 uur
Dinsdag	8.30 uur tot 15.00 uur
Woensdag	8.30 uur tot 12.00 uur
Donderdag	8.30 uur tot 15.00 uur
Vrijdag	8.30 uur tot 15.00 uur

Leerlingen zijn tot het schooljaar waarin zij 7 jaar worden op woensdag vrij.

Leerlingen zijn 's morgens vanaf 8.15 uur welkom op school.

De leerlingen hebben een ochtendpauze en een lunchpauze.

Vakanties 2022-2023	Datum
Herfstvakantie	15-10-2022 t/m 23-10-2022
Kerstvakantie	24-12-2022 t/m 8-1-2023
Voorjaarsvakantie	25-2-2023 t/m 05-03-2023
Paasvakantie (Goede vrijdag en Paasmaandag)	07-4-2023 t/m 10-4-2023
Koningsdag	27-4-2023
Meivakantie *	22-4-2023 t/m 07-05-2023
Hemelvaart plus vrijdag erna	18-5-2023 t/m 19-05-2023
Pinksteren	29-05-2023
Zomervakantie	22-7-2023 t/m 03-09-2023

* incl. Koningsdag

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET TEAM

De schoolleiding (het managementteam of MT) bestaat uit de **directeur** en drie **teamleiders**. Zij hebben hun taken verdeeld. Samen sturen zij de organisatie aan. De directeur is eindverantwoordelijk. Het MT heeft geen lesgevende taken. Er is een teamleider SO, een teamleider VSO en een teamleider VD. In de teams zorgen de teamleiders met een **schoolontwikkelaar** voor de onderwijskundige afstemming van de school met de andere scholen van SO Fryslân. Zij hebben een belangrijke rol in het bewaken van de onderwijskwaliteit.

Daarnaast zijn er **interne begeleiders**; verdeeld over SO, VSO en VD groepen. De intern begeleiders hebben daarnaast een coördinerende rol in de **Commissie van Begeleiding**. Deze commissie is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg.

In de groepen werken de **groepsleerkrachten** en **onderwijsassistenten**. Een groep krijgt, indien mogelijk, les van niet meer dan twee verschillende groepsleerkrachten. De meeste groepen hebben een onderwijsassistent(e). De onderwijsassistent(e) werkt onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht. In alle groepen kunnen daarnaast **stagiaires** werken onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht. Bewegingsonderwijs wordt door vakdocenten gegeven, de onderwijsassistenten van de groepen assisteren hierbij.

ONDERWIJS

Het onderwijs op De Wingerd is toekomstgericht en bereidt de leerlingen voor op een zo groot mogelijke redzaamheid in de te verwachten woon-werksituaties en vrijetijdsbesteding. Het onderwijs wordt zodanig ingericht, dat er gewerkt kan worden aan realistische doelen per doelgroep. Dit alles op basis van de kenmerken van de leerlingenpopulatie, evenals relevante verschillen in onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Het ontwikkelingsperspectief en leerroutes leiden hierbij naar de meest optimale uitstroombestemming.

Het onderwijs is zoveel mogelijk praktisch gericht, met de nadruk op voordoen, (in)oefenen, ervaren en toepassen. Gericht op de specifieke kenmerken van elke leerling is er extra tijd en aandacht om allerlei vaardigheden te leren, waarbij de groepsleiding voorspelbaar is in de relatie, maar ook t.a.v. wat er van de leerling verwacht wordt.

BESCHRIJVING LEERLINGENPOPULATIE

Doelgroepen algemeen

De Wingerd heeft de leerlingenpopulatie verdeeld in doelgroepen, gericht op relevante verschillen in ontwikkelingsperspectief, onderwijs- en begeleidingsbehoeften. Er worden drie doelgroepen onderscheiden, te weten **Doelgroep-regulier**, **Doelgroep-nabije begeleiding (NBG)** en de **Doelgroep-belevingsgericht**.

Doelgroep - regulier

De Doelgroep-regulier betreft leerlingen met een lichte of matige verstandelijke beperking. Dit betekent dat er bij de leerling sprake is van: een IQ < 55, maar > 35, of een IQ 55-85 en daarbij sprake van een ernstige structurele beperking in de onderwijsparticipatie die blijkt uit een leerachterstand.

Doelgroep - nabije begeleiding

De problematiek van deze leerlingen heeft grote invloed op hun sociale en cognitieve ontwikkeling, hun leerprocessen en hun functioneren op school. Veelal gaat het om leerlingen met ASS, ADHD, hechtingsstoornis of gedragsproblemen als gevolg van een andere stoornis. Het is voor deze leerlingen moeilijk om zichzelf, het gedrag van andere mensen en hun omgeving te interpreteren en te begrijpen. Vaak is de impulsbeheersing voor deze leerlingen een probleem. Deze leerlingen hebben daarom begeleiding nodig in hun omgang met anderen, maar ook in het organiseren van taken en handelen.

Deze leerlingen hebben, naast een verstandelijke beperking (zie doelgroep ZML), een meer dan gemiddelde behoefte aan structuur en begeleiding. De doorgaans ernstige psychiatrische

problematiek van deze leerlingen verstoort in grote mate hun sociale en cognitieve ontwikkeling, hun leerprocessen en hun functioneren op school. Het is voor deze leerlingen moeilijk om zichzelf, het gedrag van andere mensen en hun leefomgeving te interpreteren en te begrijpen. Vaak is de impulsbeheersing voor deze leerlingen een probleem. Dit geeft problemen in omgang met anderen alsook in het organiseren van taken en handelen. Bepalend voor de plaatsing in een klas ZML Intensief is dat de structuur- en begeleidingsbehoefte van de leerling groter is dan de klassen ZML Belevingsgericht en ZML kunnen bieden. De wenselijke groepsgrootte van klas ZML Intensief is afhankelijk van de ernst van de problematiek. De onderwijsomgeving voor de doelgroep ZML Intensief-doelgroep wordt gekenmerkt door het bieden van extra overzicht en (zo nodig) vermindering van de prikkels die de leerling te verwerken krijgt, maar ook door de mogelijkheid tot het opbouwen van sociale vaardigheden. Het klaslokaal is zo ingedeeld dat elke leerling zijn eigen vaste (soms afgeschermd) werkplek heeft. Binnen deze begrenzing en met de benodigde begeleiding wordt er zoveel mogelijk een uitdagende leeromgeving geboden die uitnodigt om zichzelf, de anderen en de eigen leefwereld te ontdekken, te verkennen en te vergroten

Doelgroep – Verbrede doelgroep (VD)

De belevingsgerichte doelgroep is bedoeld voor leerlingen met een ernstige tot diepe verstandelijke beperking (IQ <35). Vaak is er tevens bijkomende problematiek (ASS, ernstige motorische stoornis, enz.). Veelal hebben we het over leerlingen met een grote ondersteuningsbehoefte. Van de school vergt dit een grote mate van begeleiding en zorg.

Bij de leerlingen op de afdeling VD is sprake van een matige, ernstige of diepe verstandelijke beperking. Daarnaast is er sprake van een (zeer) grote achterstand in de sociaal-emotionele ontwikkeling (0-5 jaar) en vaak bijkomstige medische en/of psychiatrische problematiek, wat het geheel complex en de leerling zeer kwetsbaar maakt. Kenmerkend voor een leerling ZML Belevingsgericht is:

- de behoefte aan (continue) nabijheid van een volwassene;
- de behoefte aan afwisseling tussen in- en ontspanning;
- de ervaringsgerichte manier van informatieverwerking.

Didactisch uitgangspunt van de klassen VD is dat de lesstof thematisch en ervaringsgericht is en dat elke les een gezamenlijke, klassikale start kent. Individuele instructie wordt afgestemd op de ontwikkelingsfase waarin de leerling zit. De individuele doelen worden waar mogelijk geïntegreerd in het groepsaanbod. Daarnaast wordt het aanbod naarmate de leerling ouder wordt meer gericht op het leren van praktische vaardigheden die toepasbaar zijn bij wonen, werken en vrije tijd. Een klas wordt begeleid door een leerkracht en een assistent. Afhankelijk van de specifieke zorgvraag van leerlingen kan het nodig zijn dat er ook een verzorgingsassistent(e) werkzaam is op deze afdeling.¹⁵ Een klaslokaal voor deze groep is dusdanig ruim dat er diverse 'hoeken' gecreëerd kunnen worden. Er is een plek om aan tafel te werken met divers (ontwikkelings)materiaal, een plek om rust in te lassen (bijvoorbeeld een (bed)bank) en een plek waar groeps- of kringactiviteiten kunnen plaatsvinden. De ruimte is rolstoelvriendelijk, d.w.z. voorzien van brede deuren, voldoende 'draairuimte' in het lokaal en aangepast meubilair. Er is een grote toiletruimte/badkamer met douche, tillift en douchebrancard aanwezig op de afdeling. Daarnaast is het van belang om voor deze doelgroep op een verantwoorde manier gebruik te maken van kleurencombinaties, kleurcontrasten en verlichting. Dit in verband met mogelijke visusbeperkingen bij de leerlingen. Naast de eigen groepsruimte kan er gebruik gemaakt worden van een keuken, een lokaal voor zorg & welzijn, technieklokalen en een belevingsruimte. De belevingsruimte bevindt zich op de afdeling, nabij de klaslokalen.

LEERSTOFAANBOD EN KERNDOELEN

Net als in het basisonderwijs, zijn er ook voor de scholen voor Speciaal Onderwijs (SO) doelen opgesteld door de overheid: dit worden de kerndoelen genoemd. Deze doelen zijn (of worden) op onze school verwerkt in leer-vormingsgebieden of 'vakken'. Wij richten ons op: sociaal emotionele ontwikkeling, taal en communicatie, rekenen, oriëntatie op mens en wereld, creatieve vorming, godsdienst, motorische ontwikkeling, spelontwikkeling en leren leren. In het SO en VSO is ons onderwijs grotendeels gericht op het verwerven van kennis en het opdoen van vaardigheden.

Net als in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs zijn er ook voor de ZML scholen doelen opgesteld door de overheid: de zogenaamde kerndoelen. Deze kerndoelen zijn opgesplitst in leergebied overstijgende doelen en leergebied specifieke doelen. De leergebied overstijgende kerndoelen zijn: zintuiglijke en motorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, leren leren en omgaan met media en technologische hulpmiddelen. De leergebied specifieke kerndoelen zijn in het SO ingedeeld in Nederlandse taal, Engels, Friese taal, rekenen /wiskunde, oriëntatie op jezelf en de wereld, kunstzinnige oriëntatie, gymnastiek en zwemmen.

LEERSTOFAANBOD SO

Spelontwikkeling

Spel vormt een belangrijk onderdeel in de ontwikkeling van een kind.

Leerlingen leren hun omgeving voor een groot deel kennen door middel van spel: denk aan imitatiespel en het spelen met anderen. Door het omgaan met spelmateriaal maken ze kennis met begrippen zoals 'klein', 'groot', 'hoog' en 'laag'.

Werkhouding

Een goede werkhouding begint al bij het spelen: het is het gericht bezig zijn met iets, hier interesse voor hebben en het leren afmaken van een taak waar een leerling aan begonnen is. Dit is voor leerlingen een hele opgave en zeker in het begin is hier veel begeleiding bij nodig. Een belangrijk aspect is ook dat de leerlingen steeds meer leren om zelfstandig ergens mee bezig te zijn zonder voortdurend hulp van de leerkracht nodig te hebben. In de NBG-groepen wordt gewerkt met de leerlijn 'leren leren'. Dit wordt gekoppeld aan de kernvakken rekenen, lezen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Hierbij staat het oefenen aan de voorwaarden om tot leren te kunnen komen centraal.

Taal

Taal is een belangrijk communicatiemiddel. We leren leerlingen gesproken en (eventueel) geschreven taal begrijpen en gebruiken. De meeste leerlingen leren lezen en schrijven, een gedeelte daarvan zelfs spelling. Op onze school werken we met verschillende lees- en spellingmethodes. De belangrijkste daarvan is de leesmethode 'De Leeslijn'. Binnen deze methode werken wij aan het technisch leren lezen. Voor leerlingen die hier veel moeite mee hebben of niet aan technisch lezen toekomen is er pictolezen. Hiervoor gebruiken we de methode 'Zeggen wat je ziet'. Met deze methode bieden we de woorden als geheel aan, in plaats van letter voor letter, in combinatie met pictogrammen. Naast deze methode gebruiken we bij een aantal leerlingen de methode 'Leespraat'.

Voor spelling maken we gebruik van de methode 'Woordbouw'. Deze methode sluit aan bij de methode 'De Leeslijn'. Dit betekent dat er een doorgaande lijn is in het aanleren van lezen en spelling.

Overkoepelende methodiek die we inzetten is 'Zo leer je kinderen lezen en spellen'. Deze methodiek vormt bovenstaand genoemde methodes tot een geheel binnen elke taalles. Voor Mondelinge Taal gebruiken wij de methode 'Fototaal'. Hiermee werken we heel gericht aan alle facetten die horen bij Mondelinge Taal. Zoals de naam van de methode ook al aangeeft, gebeurt dit in combinatie met foto's.

Rekenen

Betekenisvol leren, rekenen in contexten, doelgericht toewerken naar latere zelfredzaamheid en interactiviteit (rekenen doe je samen) zijn uitgangspunten die wij op onze school belangrijk vinden voor ons rekenonderwijs.

Door iedere leerling op zijn eigen niveau, tempo en wijze te laten leren, beleeft hij/zij plezier aan het rekenen en leert daardoor makkelijker. Daarnaast koppelen we ook de rekenonderwerpen aan de dagelijkse situaties, passend bij de beleevingswereld van de leerling. Hierdoor wordt het rekenonderwijs realistisch en wordt het geleerde praktisch toepasbaar in de maatschappij.

De rekenmethodes waarmee we werken zijn de volgende: 'De Rekenboog', 'Rekenzeker' en 'Levend Rekenen'

Wereldoriëntatie/Oriëntatie op mens en wereld

Bij wereldoriëntatie/oriëntatie op mens en wereld, gaan we aan de slag met het perspectief van de leerlingen, met vragen als; 'Wat is mijn rol en plaats in de wereld die past bij mijn realiteit?'. Dit vak bestaat uit de volgende onderdelen: Oriëntatie op de ruimte, Oriëntatie op tijd, Oriëntatie op natuur en milieu, Zorg voor natuur en milieu, Gezond en redzaam gedrag en Oriëntatie op de samenleving.

Actief burgerschap en sociale integratie

Actief burgerschap verwijst naar het kunnen en willen deelnemen aan een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren, evenals het zelfstandig verantwoordelijkheid nemen voor gemeenschapsbelangen binnen en/of buiten school.

Sociale integratie betreft deelname van burgers (ongeacht hun etnische of culturele achtergrond) aan de samenleving, in de vorm van sociale participatie, deelname aan de maatschappij en haar instituties en bekendheid met en betrokkenheid bij uitingen van de Nederlandse cultuur.

Op onze school is burgerschap en integratie geen apart vak, maar worden deze onderwerpen in diverse vakken geïntegreerd op basis van een visiedocument dat door de school is opgesteld.

Verkeer

Op De Wingerd vullen we het verkeersonderwijs zo praktisch mogelijk in en besteden we met name veel aandacht aan het 'deelnemen' in het verkeer als passagier, voetganger en fietser.

Bewegingsonderwijs

Het bewegingsonderwijs is erop gericht dat de leerlingen leren zich een aantal belangrijke vaardigheden eigen te maken. We focussen op het plezier beleven aan lichaamsbeweging in vele vormen.

De school beschikt over een klein zwembad. Dit wordt gericht ingezet voor watergewenning of fysiotherapie.

Godsdienstige vorming

Bijbelverhalen en de verwerking hiervan, gesprekken en het zingen van liederen geven mede inhoud aan de identiteit van de school.

Cultuur- en muziekonderwijs

De Wingerd investeert in cultuur- en muziekonderwijs met als doel dat muziek een vast onderdeel wordt in het onderwijsprogramma. Door onder andere de regeling Impuls Muziekonderwijs worden er door het hele schooljaar allerlei cultuur- en muziekactiviteiten voor leerlingen georganiseerd. Wij willen leerlingen met verschillende vormen van muziek in aanraking laten komen. Bijkomend doel is ervoor te zorgen dat het vaardigheidsniveau van leerkrachten en onderwijsassistenten vergroot wordt op het gebied van muziekonderwijs. ~~Dit geldt ook voor het VSO.~~

LEERSTOFAANBOD VSO

VAKGEBIEDEN In onderstaande tabel is te zien op welke vakgebieden (kernvakken en leergebiedoverstijgende vakken) de leerlingen les krijgen en in welke fase welk vak wordt aangeboden. De kerndoelen VSO zijn uitgangspunt. Het leerstofaanbod voor de Praktijkvakken is opgedeeld in vier sectoren: In iedere sector worden praktijkvakken in modules aangeboden, gericht op het uitstroomprofiel van de leerling.

Het VSO (Voortgezet Speciaal Onderwijs) is in leeftijd vergelijkbaar met het voortgezet onderwijs. De leerlingen zijn 12 tot 18 jaar.

In het VSO wordt naast de schoolse vakken gewerkt aan een zo zelfstandig mogelijk functioneren in de maatschappij, waarbij we ons richten op wonen, werken en vrije tijd. De praktische vaardigheden, komen vooral aan bod binnen de sectoren:

- techniek;
- land en tuinbouw;
- zorg en welzijn;
- economie.

Daarnaast worden vaardigheden ter voorbereiding op de leerling hun toekomstige werk of woonomgeving geoefend binnen de interne stage (BIS), de begeleide externe stage (BES) en de zelfstandig externe stage (ZES).

In de NBG en EMB groepen wordt het accent gelegd op een combinatie van zorg en onderwijs. Deze groepen zijn bedoeld voor de meer kwetsbare leerlingen. De invulling van de praktische vakken verschilt hierdoor ten opzichte van de reguliere groepen. Zo gaat er tijdens de praktijkvakken iemand mee van de eigen groep en wordt ook het stagetraject aangepast (zie 'arbeidstoeleiding De Wingerd').

KERNDOELEN VSO

Net als in het basisonderwijs, zijn er ook voor de (V)SO scholen doelen opgesteld door de overheid: de zogenaamde kerndoelen VSO. Deze kerndoelen zijn opgesplitst in leergebied overstijgende en leergebied specifieke doelen.

In de Onderbouw (Fase 1) doen leerlingen kennis op, oriënteren ze zich, in de Middenbouw (Fase 2) vindt de verdieping plaats en in de Bovenbouw (Fase 3) passen de leerlingen het geleerde toe.

LEERGEBIED OVERSTIJGENDE DOELEN

Leren leren

Bij dit kerndoel wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een open en flexibele leerhouding en het leren toepassen van leerstrategieën. Het leren, (mede)verantwoordelijkheid nemen voor het leerproces en het actief werken aan eigen ontwikkeling en met zelfvertrouwen kennis opbouwen, is belangrijk.

Leren taken uitvoeren

Leerlingen leren zo planmatig, methodisch en zelfstandig mogelijk, taken uit te voeren en hierbij zo nodig hulp te vragen. Het doel is een zo groot mogelijke zelfstandigheid en eigen regie van de leerling. Voor een deel van de leerlingen geldt dat de zelfredzaamheid blijvend (intensieve) aandacht vraagt. Het verder optimaliseren en geïntegreerd gebruiken van de zintuiglijke en motorische mogelijkheden kan hieronder vallen.

Leren functioneren in sociale situaties

Voor onze leerlingen met een speciale leerbehoefte is het zo dat bepaalde competenties, vooral op sociaal, emotioneel en communicatief gebied, niet door iedereen als vanzelf wordt ontwikkeld of kunnen worden geleerd. De verdere ontwikkeling van deze competenties, in allerlei contexten, vraagt extra aandacht.

Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief

Leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs worden zich enerzijds bewust van hun kracht en kwaliteiten en leren anderzijds omgaan met hun beperkingen. Het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en een realistische kijk op de eigen toekomstmogelijkheden vormen cruciale doelen.

Leerlingen oriënteren zich hierbij:

- op zichzelf, hun eigen wensen en voorkeuren;
- op hun ontwikkelingsmogelijkheden;
- op de wereld van opleidingen, werk en/of dagbesteding;
- op mogelijkheden en wensen tot wonen en vrije tijdsbesteding.

De leergebied overstijgende doelen zijn verweven door het gehele aanbod en worden niet specifiek aan één vakgebied gekoppeld.

LEERGEBIED SPECIFIEKE DOELEN

Theorievakken VSO:

- Mens, natuur en techniek; o.a. Land- en tuinbouw en Techniek
- Mens en maatschappij; o.a. Zorg en Welzijn en Economie
- Rekenen en wiskunde
- Nederlandse taal en communicatie
- Bijbels onderwijs
- Culturele oriëntatie en creatieve expressie
- Bewegen en sport

Theorievakken EMB:

- Nederlandse taal & communicatie
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Spel/Taalontwikkeling
- Sensomotorische ontwikkeling
- Oriëntatie op mens en wereld (praktische redzaamheid)
- Culturele Oriëntatie en creatieve expressie
- Bewegingsonderwijs

Praktijkvakken EMB:

- Arbeidsmatig Creatief
- Zorg & Welzijn
- Land- en tuinbouw

VOORBEREIDING ARBEID EN DAGBESTEDING**Kerdoelen 'Vorbereiding op arbeid'**

In het VSO-uitstroomprofiel Arbeid worden leerlingen, zoals de naam zegt, voorbereid op participatie op de arbeidsmarkt. Allereerst wordt bij 'arbeidsmarkt' in relatie tot schoolverlaters van het VSO-uitstroomprofiel Arbeid gedacht aan passende werkgelegenheid in de regio waar de leerling woont. 'Passende werkgelegenheid' moet hier individueel bekeken worden: passend voor de individuele leerling, met zijn of haar wensen, mogelijkheden en beperkingen. De arbeidsmarktpositie van schoolverlaters uit het VSO ~~vraagt extra ondersteuning~~. Het verwerven van een baan gaat niet vanzelf en het behoud van een eenmaal verworven baan is niet vanzelfsprekend. De kerndoelen ter voorbereiding op arbeid zijn er mede op gericht dat leerlingen hun loopbaan- en arbeidscompetenties maximaal kunnen ontwikkelen, rekening houdend met hun mogelijkheden en beperkingen.

Kerdoelen 'Vorbereiding op dagbesteding'

In het VSO-uitstroomprofiel Dagbesteding worden leerlingen voorbereid op participatie in dagactiviteiten zoals deze door (particuliere)zorgaanbieders worden aangeboden. Daarin bestaan verschillende vormen met te onderscheiden mogelijkheden en niveaus.

Het kan gaan om arbeidsmatige-, taak- en activerende-, of belevingsgerichte dagbesteding, en/of combinaties daarvan. De range van leerlingen en hun mogelijkheden is in dit uitstroomprofiel zeer groot en dat komt tot uiting in de zeer verschillende toekomstsituaties waarop de school hen voorbereiding wil bieden. Er is een groot verschil tussen leerlingen die ondersteund en begeleid werk kunnen verrichten (werkactiviteiten zonder dat sprake is van een arbeidsverhouding) en leerlingen waarbij primair voor een veilige omgeving met stimulerende ervaringen gezorgd moet worden. Uiteindelijk is het de bedoeling dat voor elke leerling de best passende plaats mogelijk wordt.

De kerndoelen ter voorbereiding op dagbesteding zijn erop gericht dat leerlingen hun competenties voor de praktijk van hun dagelijkse activiteiten optimaal kunnen ontwikkelen, rekening houdend met hun mogelijkheden en beperkingen.

De kerndoelen ter voorbereiding op dagbesteding sluiten aan op soortgelijke doelen voor het uitstroomprofiel Arbeid, omdat de grens daarmee (loonvormende arbeid) in de doelen bewust niet scherp wordt getrokken. Reden hiervoor is dat leerlingen soms in dagbesteding alsnog kunnen doorgroeien naar arbeid, als ze zich door ontwikkelen in latere jaren en/of doordat een arbeidsplek in beeld komt die geschikt is of geschikt gemaakt kan worden.

ARBEIDSVAARDIGHEDEN TRAINING (AVT)

Alle leerlingen met uitstroomperspectief taakgerichte en activerende dagbesteding, beschut werk en arbeid (zie: uitleg leerlingenzorg) komen in aanmerking voor Arbeids Vaardigheden Training. We gebruiken hiervoor de methode 'ZeDeMo'.

Tijdens deze training wordt een beroep gedaan op de motoriek en handvaardigheid. Het gaat hierbij om: basisbewegingen, hergrijpen, selecteren en hanteren, plaatsen, ruimtelijk inzicht, krachtbeheersing, beslissen, oog- handcoördinatie, tweehandig werken en bevestigen.

Daarnaast zullen de leerlingen bij het uitoefenen van hun werk een beroep moeten doen op algemene arbeidsvaardigheden: werkhouding, werkorganisatie, zelfstandigheid, duurtraining, omgaan met frustraties, samen werken en technisch inzicht. Ook deze vaardigheden worden getraind.

PRAKTIJKAANBOD, STAGE REGULIER EN NABIJE BEGELEIDING

Doel

De leerlingen trainen in vaardigheden die ze nodig hebben in hun naschoolse periode op het gebied van werken, zodat ze zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren. Onderliggende doelstelling van alle stages, zowel intern als extern, is: Praktisch leren in betekenisvolle situaties.

Aanbod

Bij de keuze van het leerstofaanbod zijn de wettelijke kerndoelen vertaald naar de VSO onderwijspraktijk. Er zijn theorievakken en praktijkvakken. Belangrijke theorievakken zijn taal, lezen en rekenen. Daarnaast is er veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het aanbod wordt verzorgd door vaste groepsleerkrachten. De praktijkvakken bereiden de leerling voor op dagbesteding en/of bereiden hen voor en leiden uiteindelijk toe naar (beschutte)arbeid. Naarmate de leerling ouder wordt komt de nadruk steeds meer te liggen op stages en de praktijkvakken. De praktijkvakken zijn onderverdeeld in vier sectoren: techniek, zorg en welzijn, economie en land- en tuinbouw. Het praktijkvak Zorg en Welzijn richt zich op zowel Arbeid (als sector keuze) als op Wonen als voorbereiding op de maatschappij.

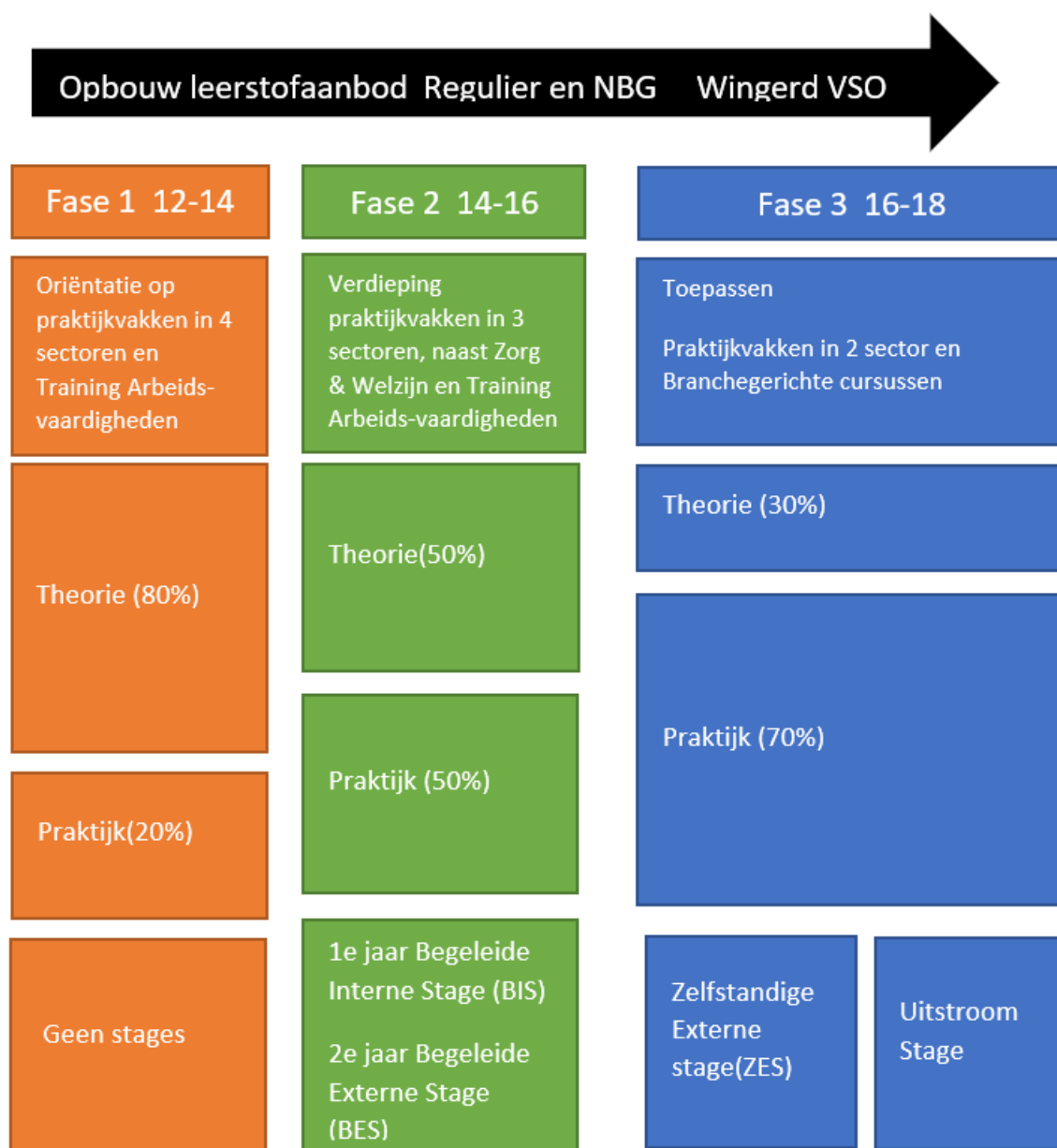
De praktijkvakken worden gegeven door de praktijkleerkracht/instructeur. Plaats van handeling is een praktijklokaal of een sector-gerelateerd bedrijf. Dit laatste heeft de nadrukkelijke voorkeur.

Drie fases

Het onderwijs is ingericht in 3 fases. In elke fase is er aandacht voor theorie en praktijk. Leerlingen met uitstroomprofiel Dagbesteding krijgen in alle fasen praktijklessen aangeboden in elk van de vier sectoren. Aan het eind van fase 1 mogen de leerlingen één sector laten vallen. De sector Zorg en welzijn blijft verplicht tot en met de tweede fase. Dit heeft vooral te maken met het feit dat het vakgebied Zorg en welzijn zich (naast de sectorkeuze gericht op werken) ook richt op de brede ontwikkeling van het onderdeel Wonen. Onderdelen als Gezondheid, Zorgen voor jezelf en Relaties & seksuele vorming zijn voor alle leerlingen belangrijk als voorbereiding op de maatschappij.

In het eerste jaar van fase 2 nemen de leerlingen deel aan de Begeleide Interne Stage (BIS). In het tweede jaar van fase 2 nemen zij deel aan de Begeleide Externe Stage (BES). In de 3^e fase (ca. 16 tot max. 18 jaar) kiezen leerlingen met uitstroomprofiel Arbeid één van de vier sectoren. Hierin gaan ze zich verder ontwikkelen richting uitstroom. De leerlingen oriënteren zich op dagbesteding, werk, wonen/vrije tijd. Vanaf 16 jaar start ook de Zelfstandige Externe Stage (ZES). In onderstaand schema is

voor wat betreft de sectorkeuze alleen de opbouw van leerlingen met uitstroomprofiel Arbeid weergegeven. Wanneer, in individuele gevallen, hiertoe aanleiding is wordt van bovenstaande richtlijn afgeweken.



Begeleide Interne Stage (BIS)

Bij de BIS worden leerlingen uitgedaagd om, aan de hand van verschillende stageactiviteiten, algemene werknemersvaardigheden te ontwikkelen en toe te passen. Via de BIS is de eerste koppeling met de arbeidstoeleiding op het gebied van “Wie ben ik”. Leerlingen doorlopen nog interne stages in meerdere sectoren, waarmee de beroepsinteresse kan worden verkend.

De BIS vindt plaats binnen de veilige omgeving van de school (of daaraan gerelateerde werkplaatsen) onder begeleiding van onderwijsassistenten.

De BIS vindt plaats in het eerste jaar van fase 2. Naast inzicht krijgen in de algemene werknemersvaardigheden van de leerlingen is het doel van de stage om te oriënteren op de sectoren. Voor de leerlingen van 14-16 jaar wordt op een vaste dag een aangepast rooster gemaakt.

Begeleide Externe Stage (BES)

In de BES wordt de context van de sector en het aanleren van algemene werknemersvaardigheden verplaatst naar buiten de school, een externe werkplek. Naast begeleiding door personeel van de school neemt ook een begeleider van het stagebedrijf een plaats in. In het tweede jaar van fase 2 gaan de leerlingen met uitstroomprofiel Arbeid één dag per week, deelnemen aan de BES. Leerlingen met uitstroomprofiel Dagbesteding ~~gaan~~ net als in het eerste jaar, ook het tweede jaar ~~deelnemen~~ aan de BIS.

Het doel van de BES is inzicht te krijgen in de zelfstandigheid van de leerling bij het uitvoeren van algemene en specifieke werknemersvaardigheden (begeleidingsbehoefte). Tevens krijgt de leerling zicht op zijn toekomstig werkveld.

Zelfstandige Externe Stage (ZES)

De doelstelling van de ZES is het zelfstandig toepassen en verder aanleren van algemene en specifieke werknemersvaardigheden op een externe werkplek. Er wordt gericht gewerkt aan individuele doelen van de leerling. Vanaf 16 jaar, of eerder als daartoe aanleiding is, gaat de leerling, gedurende minimaal één dag per week deelnemen aan de ZES. Voor leerlingen uit de NBG-groep wordt het externe stagetraject gestart in overleg met ouders/verzorgers.

De laatste ZES is een plaatsingsstage. Hierbij staat de overgang van school naar werk centraal, de arbeidsinpassing. De rol van de school neemt af en de begeleider van de toekomstige werkplek neemt deze taak over.

PRAKTIJK & STAGE**Stagesneuper**

www.stagesneuper.nl is een initiatief van SO Fryslân om de mogelijke uitstroom van dagbesteding en beschut werk in kaart te brengen. Het doel van de Stagesneuper is inzichtelijk te maken waar stageadressen voor dagbesteding zijn. Er is een onderverdeling gemaakt in sectoren; Zorg en welzijn, Economie, Land- en tuinbouw, Techniek en Horeca. De laatste wordt niet als reguliere sector aangeboden op de scholen maar valt onder de sector Zorg en welzijn. Hiervoor is gekozen om het aanbod inzichtelijker te maken.

Voor de uitstroom naar arbeid verwijzen wij naar www.stagemarkt.nl.

Participatiewet

De Participatiewet is per 1 januari 2015 in werking getreden en vervangt de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en een deel van de Wajong. Het doel van de Participatiewet is om iedereen die kan werken daarbij te ondersteunen. Hierbij gaat het om mensen met en zonder arbeidsbeperking. De ondersteuning kan gericht zijn op arbeidsintegratie maar ook op inkomensondersteuning (uitkering in het kader van de bijstand). De P-wet is de verantwoordelijkheid van de gemeente, zowel voor wat betreft de voorzieningen voor arbeidsintegratie als v.w.b. de inkomensondersteuning. Gemeenten hebben hierin een behoorlijke mate van beleidsvrijheid. Dit beleid is vastgelegd in de gemeentelijke verordening. In het kader van de P-wet is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de loonkostensubsidie (ter invulling van de Garantiebanen uit de Banenafpraak) en voor de invulling van Beschut Werk. Met de komst van de P-wet is de instroom in de Sociale Werkvoorziening afgesloten. Mensen met een bestaande indicatie behouden hun rechten. Mensen met een Wajonguitkering van voor 2015 komen niet bij de gemeente maar blijven bij het UWV. In het kader van de P-wet is in iedere arbeidsmarktregio een Werkbedrijf ingericht. Deze

Werkbedrijven, waarin gemeenten de lead hebben, maar waarin ook werkgevers en werknemers in het bestuur zitten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van bijvoorbeeld de extra banen en het beschut werk.

Dariuz

Dariuz ondersteunt gemeenten en SW-organisaties bij het vormgeven en uitvoeren van sociaal beleid. Een belangrijke activiteit van Dariuz is het ondersteunen van loonwaarde-metingen langs het instrument Dariuz Works Loonwaarde. De Dariuz Works Loonwaarde-meting brengt in drie stappen de loonwaarde van de medewerker in kaart door de geleverde werkprestatie in een specifieke functie af te zetten tegen de vereisten van die functie. De loonwaarde-professional geeft een onafhankelijke, betrouwbare beoordeling over de hoogte van de loonkostensubsidie of loondispensatie. De uitspraak over de loonwaarde geeft een betrouwbaar beeld over tempo, kwaliteit en inzetbaarheid in vergelijking met een regulier, volledig inzetbare collega.

Boris/SBB

Boris is een aanpak die leerlingen uit het VSO en PrO helpt bij het vinden van hun plek op de arbeidsmarkt. De aanpak is gebaseerd op de systematiek van het werkend leren uit het middelbaar beroepsonderwijs, een systeem dat al bijna een eeuw in de onderwijswetgeving is verankerd. Belangrijke onderdelen binnen de methodiek zijn oriëntatie op beroep en loopbaan, een opleidingstraject op maat en leren in een bedrijf.

De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Efficiënte en effectieve route van onderwijs naar arbeidsmarkt.
- Meer economisch zelfstandige jongeren, minder uitkeringen.
- Extra mogelijkheid voor bedrijven om jongeren te werven.
- Betere positie van jongeren met een beperking in de maatschappij.

Diensten:

- De samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven(SBB), die Boris in beheer heeft, heeft gezorgd voor een aantal diensten, die vrij toegankelijk zijn voor scholen voor PrO en VSO.
- Regionale arbeidsmarktinformatie. SBB biedt arbeidsmarktinformatie die de perspectieven voor de doelgroep in beeld brengt. De gegevens zijn verdeeld over de 35 arbeidsmarktregio's die het UWV ook gebruikt.
- De Boris Werkverkenner. Arbeidsmogelijkheden van een leerling in beeld brengen en deze koppelen aan werkprocessen die daarbij passen én aan een leerbedrijf waar de leerling aan de slag kan. In de Werkverkenner voert de docent het profiel van de leerling in en kiest het werkveld en het niveau, waarna het systeem de werkprocessen levert die passen bij de mogelijkheden van de leerling. Door een postcodegebied te selecteren vindt de docent de leerbedrijven die erkend zijn voor de geadviseerde werkprocessen.
- De leerbedrijven. Leerlingen van PrO/VSO kunnen vaak geen volledige kwalificatie met alle bijbehorende werkprocessen behalen maar kunnen wel een opleidingstraject op maat krijgen dat gericht is op een aantal van die werkprocessen. Dat traject vindt (deels) plaats binnen een leerbedrijf.
- Het Boris Praktijkloket. Via dit loket kunnen scholen voor VSO en PrO een praktijkverklaring aanvragen voor hun leerlingen. Daarop staan de werkprocessen binnen het maatwerktraject van de leerling. Ook kunnen ze beoordelingsformulieren per werkproces aanvragen. Door het

ondertekenen van de praktijkverklaring geeft de praktijkopleider aan dat de leerling de werkprocessen en de onderliggende prestatie-indicatoren voldoende beheerst. De leerling kan met zijn verklaring aan anderen laten zien wat zijn mogelijkheden zijn. De verklaringen worden door de brancheorganisaties erkend als een bewijs van bekwaamheid.

Overleg met UWV en gemeente

Tweemaal per jaar komt een delegatie van het UWV (procesbegeleider, verzekeringsarts en een arbeidsdeskundige) op school de leerlingen van 16 jaar en ouder bespreken. Hierbij schuiven ook de regisseurs participatie van de gemeenten Noardeast-Fryslân/Dantumadiel en Tytsjerksteradiel/Achtkarspelen aan.

Aanvraag Beoordeling Arbeidsvermogen (ABA)

Het UWV schat, op grond van bij hen bekende en aangeleverde informatie, het arbeidsvermogen in en neemt een besluit over één van de volgende mogelijkheden:

Indicatie Banenafpraak, Advies Beschut Werk of een Wajong-uitkering. Voor jongeren uit het VSO en PrO, van wie de verwachting is dat zij beschikken over arbeidsvermogen en geen vorm van beschut werk nodig hebben, geldt dat zij zonder medische of arbeidsdeskundige beoordeling opgenomen worden in het doelgroep register (indicatie banenafpraak). Daartoe moeten zij nog wel het formulier ~~juist~~ invullen en de juiste keuzes aanvinken.

Uitstroom en bestendinging

Gedurende een periode van twee jaar na het verlaten van de school wordt de leerling gevolgd voor wat betreft zijn of haar werkplek. Op een aantal vaste momenten, na een half-, één- en twee jaar, wordt de bevindingen vastgelegd in het document 'uitstroom en bestendinging'.

Stageovereenkomst

Voordat de BES/ZES start wordt er een overeenkomst opgesteld en ondertekend door de stagebieder, de stagecoördinator van school en, bij de ZES, de leerling zelf. Daarnaast moeten ook de ouders/verzorgers toestemming geven voor elke stage.

Verzekering

De school zorgt ervoor dat de leerling die stage loopt verzekerd is tegen kosten van wettelijke aansprakelijkheid en ongevallen. Hierdoor is de leerling gedurende de reis van en naar de stage en tijdens de stage verzekerd. Ook de stagecoördinator is verzekerd gedurende de tijd dat hij/zij op het stageadres is. In geval van schade gaat de eigen verzekering(van de ouders) voor.

Vervoer

Leerlingen gaan bij voorkeur zelfstandig naar de stageplaats, te voet, op de (brom)fiets of met het openbaar vervoer. In samenwerking met Arriva heeft De Wingerd de beschikking over een aantal oefenpassen voor het reizen met het OV. In overleg met ouders en de groepsleerkracht kan een leerling deze pas gebruiken om, samen met één van de ouders, vertrouwd te raken met deze manier van reizen. Is zelfstandig reizen echt niet mogelijk dan wordt de leerling gehaald en gebracht. De stagecoördinator regelt het vervoer met de gemeente waarin de leerling woont. Er moet dan wel vooraf een door alle partijen ondertekende stageovereenkomst worden overlegd. De tijd waarop de

leerling wordt gehaald en gebracht kan iets afwijken van de afgesproken tijd in verband combinatieritten van de vervoerder.

Stagemap

Als communicatie een probleem is heeft de leerling een stagemap die hij/zij elke keer meeneemt naar stage. Hierin staan gegevens over de leerling, school en stage in het algemeen. Daarnaast is er ruimte voor de stagebieder om zo nodig iets te schrijven over de stagedag: Wat heeft de leerling gedaan, zijn er bijzonderheden omtrent werkhouding, inzet, zelfstandigheid etc..

De stagemap wordt gelezen door de leerling, de stagebegeleider, de groepsleerkracht, ouders/verzorgers en op gezette tijden door de stagecoördinator.

OPBOUW STAGE VD

Het VSO- onderwijs is ingericht in drie fases. In elke fase is er aandacht voor theorie en praktijk. Leerlingen van de EMB-groepen blijven in elke fase het aanbod van de verschillende praktijkvakken houden. In fase twee start de Begeleid Interne Stage (BIS) en voor een enkeling start in het tweede jaar van fase 2 de Begeleid Externe Stage (BES). In fase drie start de Zelfstandig Externe Stage (ZES) en voor de leerlingen die dit niet aankunnen, om welke reden dan ook, blijft de Begeleid Interne Stage (BIS) bestaan en zal er op 17- jarige leeftijd gestart worden met een plaatsingsstage.

Opbouw leerstofaanbod Wingerd VSO-EMB				
Fase 1 12-14 jaar	Fase 2 14- 16 jaar	Fase 3 16-18 jaar		
Kennen	Kunnen	Aankunnen		
<u>Toeleden</u> naar/ oriënteren op sectoren	<u>Toeleden</u> naar/ oriënteren op Begeleide Interne Stage (BIS)	<u>Toeleden</u> naar/ oriënteren op dagbesteding		
Theorie 80%	Theorie 70%	Theorie 60%		
Praktijk 20%	Praktijk 30%	Praktijk 40%		
Werken uit een-taaks-dozen in de klas voorbereidend op BIS	Begeleide Interne Stage (BIS)	BIS/BES	ZES	Plaatsingsstage

SOORTEN STAGE

De VD groepen zijn heterogeen samengesteld, wat betekent dat er leerlingen in de klas zitten variërend in de leeftijd van 12 jaar - 18 jaar. Wanneer de leerling, qua leeftijd, in aanmerking komt voor de BIS, BES of ZES wordt er een individueel plan gemaakt in overleg met ouders, IB-er en de leerkracht. Als school hebben we beschreven richtlijnen, toch blijven de verschillende stages maatwerk. Dit betekent dat zowel de inhoud, het niveau als het moment waarop de stage start, individueel wordt bepaald.

Fase 1 (12-14 jaar):

In deze fase wordt er in de klas gewerkt met een-taaks-dozen. In deze een-taaks-dozen zitten taken die voorbereidend zijn op de BIS. (welke weer voorbereidend zijn op de uitstroom dagbesteding en wonen) Van Catering, Huishoudelijke dienst, Administratie en Hulpdienst zijn een-taaks-dozen ontwikkeld, ter voorbereiding op de BIS. Daarnaast zijn er ook duurtaken ontwikkeld, om te kijken of leerlingen langdurig een taak kunnen volhouden.

Voor de leerkracht is het in deze fase goed om te observeren wat de leerling beheerst en/of waar de interesse van de leerling ligt. Vanuit deze observaties en vanuit het overleg met ouders wordt gekeken welke BIS het beste bij de leerling past. Daarnaast wordt gekeken naar de tijdsduur van de BIS. Er zullen leerlingen zijn die een dagdeel stage kunnen lopen, maar er zullen ook leerlingen zijn die een deeltaak krijgen, omdat ze een dagdeel niet vol kunnen houden om welke reden dan ook.

Daarnaast maken de leerlingen kennis (het leren kennen van) met de verschillende sectoren. Leerlingen leren de volgende sectoren kennen, of deelgebieden hiervan:

Sector	Onderdeel
Zorg en Welzijn	Koken Huishoudelijke klussen Persoonlijke verzorging
Economie	Arbeidsmatig Creatief
Land- en tuinbouw	Plantsoenonderhoud Plantenkennis
Techniek	Hout

Aan het eind van fase 1 zal er een advies uitgebracht worden over waar de sterke punten van de leerling liggen en ook worden de voorkeuren van de leerling meegenomen (daar waar mogelijk). Ook wordt de lengte (tijdsduur) van de stage meegenomen in het advies. Dit advies wordt besproken met ouders. Dit advies zal het nieuw vertrekpunt zijn voor Fase 2.

BIS

Fase 2 (14-16 jaar):

Deze fase staat in het teken van *verdieping, het kunnen*. De BIS wordt aan het aanbod toegevoegd. Alle leerlingen vanaf 14 jaar krijgen BIS. De leerlingen die gedurende het schooljaar 14 jaar worden starten de eerstvolgende module met de BIS. De BIS vindt plaats binnen de veilige omgeving van de school onder begeleiding van een onderwijsassistent. De onderwijsassistent heeft veelal 2 leerlingen per keer om te begeleiden. Daar waar de leerling vanuit zijn of haar onderwijsbehoefte het nodig heeft om in eerste instantie 1 op 1 begeleiding nodig te zijn, zal er gekeken worden of dit geboden kan worden. Volgens de ondersteuningsbehoeftes van Copernicus proberen we dit dan af te bouwen. (van fysiek

leiden naar voordoen-nadoen, naar hints, naar mondelinge instructie, naar na aankondiging) Wanneer de leerling de (deel) taak na aankondiging uit kan voeren beheerst de EMB- leerling de taak. Tijdens de BIS worden de leerlingen structureel ingezet bij tal van werkzaamheden in en om de school binnen de volgende onderdelen: hulpdienst, huishoudelijke dienst, catering en administratie. Vanuit het eerder afgegeven advies (in fase 1) wordt een passende BIS gezocht.

Tijdens de BIS ontwikkelen leerlingen algemene werknemerscompetenties en leren de leerlingen deze toe te passen in de praktijk. Binnen de EMB-groepen komen de volgende algemene werknemerscompetenties (vanuit Copernicus) aan de orde:

- Samenwerken en overleggen.
- Procedures en instructies opvolgen.
- Materialen, middelen en gereedschappen gebruiken.
- Kwaliteit leveren.
- Omgaan met veranderingen

De leerling loopt, in principe, gedurende het hele schooljaar stage bij één onderdeel, zodat de leerling zich echt kan ontwikkelen binnen één onderdeel. De eerste tien weken staan vooral in het teken van observeren en elkaar leren kennen. Observeren in wat de leerling al kan, maar ook in waar de ontwikkelpunten liggen voor de leerling. Wanneer dit helder is wordt er een jaardoel geformuleerd door de leerkracht en de stagebegeleider. Na overeenstemming, ook met ouders, wordt dit jaardoel uitgewerkt in kleine werkdoelen. A.d.h.v. deze werkdoelen kunnen de leerkracht en de stagebegeleider continu blijven monitoren hoe de ontwikkeling verloopt.

Twee keer per jaar vindt er een stagebespreking plaats met de leerkracht, IB-er en stagebegeleider over de individuele leerling. Daar waar kan vindt er ook een gesprek met de leerling plaats. (wat gaat goed binnen de taak..., wat kan beter..., hoe gaat het met de algemene werknemerscompetenties..., hoe gaat het met de sociale vaardigheden...) Uitgangspunt is wel dat de stage een meerwaarde moet zijn voor de leerling. Aan het eind van het schooljaar krijgt de leerling een certificaat met daarop de werknemers-competenties en de specifieke vaardigheden die de leerling beheerst.

BES

De BES behoort niet tot het standaard aanbod in fase 2 voor de EMB- leerlingen. Voor die leerling voor wie de BES een meerwaarde heeft, veelal zijn dit leerlingen die tussen belevingsgerichte en taak- en activiteitgerichte dagbesteding vallen, kan de BES onderzocht worden (maatwerk).

ZES

Fase 3 (16- 18 jaar):

Kernbegrip in deze fase is *'toeleiden naar Arbeid (lees dagbesteding)'*, *het aankunnen*. Aan het aanbod kan de ZES toegevoegd i.p.v. de BIS/BES komen. De doelstelling van de ZES is het zelfstandig toepassen en verder aanleren van algemene en specifieke werknemersvaardigheden op een externe werkplek. Er wordt gewerkt aan individuele doelen van de leerling.

Aan het eind van fase 2 wordt er een toekomstgesprek gepland met de ouders, leerkracht en stagecoördinator om te kijken of de ZES een meerwaarde heeft voor de leerling. Tijdens de ZES leert de leerling na aankondiging algemene en specifieke werknemersvaardigheden toepassen. Mocht het geen meerwaarde hebben dan blijft de leerling de BIS behouden.

Voor de leerlingen, die in aanmerking komen voor de Arbeids-Interesse-Test, wordt net voordat de leerling 16 jaar de Arbeids-Interesse-Test afgenomen. Voorwaarde moet zijn dat de leerling kan kiezen uit 2 plaatjes of 2 woorden. M.b.v. o.a. de Arbeids-Interesse-Test wordt gekeken waar de leerling zijn of haar voorkeur naar uitgaat voor wat betreft de werkzaamheden. Deze informatie wordt

meegenomen in het toekomstgesprek met de ouders. Mocht de leerling het aankunnen om te gaan snuffelen bij meerdere stageadressen dan zal dit begeleid worden door de stagecoördinatoren van de school. Voor een groot aantal van onze leerlingen is de ZES niet haalbaar en blijft de BIS bestaan tot 17 jaar. Wanneer de leerling niet in aanmerking komt voor het snuffelen aan meerdere externe stageplaatsen, dan zal er een plaatsingsstage opgestart worden wanneer de leerling 17 jaar is. Dit houdt in dat de leerling stage gaat lopen op de plek waar hij of zij, na zijn schoolloopbaan, gaat werken (lees naar dagbesteding zal gaan). Zo kan de leerling langzaamaan wennen aan zijn toekomstige werkplek en is de overgang naar de werkplek veelal makkelijker. De rol van school zal dan langzaamaan afgebouwd worden en de begeleider van de toekomstige werkplek neemt dit over.

Voordat de ZES start wordt er een stageovereenkomst getekend door de stagebegeleider, de stagecoördinator en de leerling (waar mogelijk) zelf. Daarnaast moeten ouders toestemming geven voor elk stage.

Wanneer er een plaatsingsstage opgestart wordt hoeft, er geen stageovereenkomst opgesteld te worden, omdat het om een plaatsingsstage gaat.

LEERLINGENZORG - SO

Niet alle leerlingen binnen het SO hebben dezelfde begeleiding en ondersteuning nodig. Voor iedere leerling wordt er een uitstroomperspectief vastgesteld. Dit houdt in dat er een verwachting wordt uitgesproken over hoe de leerling op twaalfjarige leeftijd uit zal stromen.

Als een leerling op school komt, wordt er binnen zes weken een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. In het OPP staan leerling kenmerken, didactisch niveau, belemmerende en bevorderende factoren, onderwijsbehoeften en specifieke ondersteuning die de leerling nodig heeft. Binnen het SO maken we gebruik van vijf stromingen, ook wel profielen genaamd. Profiel 1 en 2 zijn gericht op dagbesteding, profiel 3 en 4 is arbeid, profiel 5 is praktijkonderwijs.

Op basis van deze gegevens wordt er een uitstroomperspectief bepaald en dit komt tevens in het OPP te staan. Het OPP wordt door de leerkrachten met ouders besproken en door de Commissie van Begeleiding vastgesteld. Aan het eind van ieder schooljaar (in juni) wordt het OPP bijgesteld en opnieuw met ouders besproken en ondertekend.

Vanuit het OPP worden groepsplannen opgesteld waarmee binnen de groepen wordt gewerkt. In het groepsplan staat voor iedere leerling welke doelen we per vakgebied willen bereiken. Binnen deze groepsplannen is er ruimte om specifieke aandachtspunten t.a.v. de didactische en pedagogische aanpak voor elke individuele leerling op te nemen. Daarnaast kan er ook gevarieerd worden in leertijd en wordt de inzet van specifieke leer- en hulpmiddelen voor iedere individuele leerling vastgelegd binnen het groepsplan.

Gedurende het schooljaar zijn er twee oudergespreksavonden waarop de leerkracht met ouders de ontwikkeling van hun zoon/dochter bespreekt. Ouders krijgen ook de mogelijkheid om, tijdens deze oudergespreksavonden, een gesprek aan te gaan met specialisten en/of vakleerkrachten. Op de oudergespreksavond in februari wordt de voortgang besproken en aan het eind van het schooljaar, in juni, worden de jaardoelen geëvalueerd en de nieuwe jaardoelen voor het volgend schooljaar vastgesteld. Gedurende het schooljaar hebben verschillende disciplines binnen de school regelmatig overleg over de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen.

LEERLINGENZORG - VSO

Niet alle leerlingen binnen het VSO hebben dezelfde begeleiding en ondersteuning nodig in hun toekomstige wonen, werken en vrijetijdsbesteding. Afhankelijk van de mogelijkheden t.a.v. hun toekomst wordt er een uitstroomprofiel met daaraan gekoppeld perspectief vastgesteld. Op de Wingerd kunnen leerlingen het uitstroomprofiel (beschutte) arbeid of dagbesteding krijgen. Binnen de dagbesteding onderscheiden we 2 verschillende vormen van dagbesteding, namelijk: taak- en activerende dagbesteding en belevingsgerichte dagbesteding en binnen (beschutte) arbeid onderscheiden we ook 2 vormen, namelijk beschut werk en arbeid.

Als een leerling op school komt wordt er binnen 6 weken een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. In het OPP staan leerlingkenmerken, didactisch niveau, belemmerende en bevorderende factoren, onderwijsbehoeften en specifieke ondersteuning die de leerling nodig heeft. Op basis van deze gegevens komt er een (verwacht) uitstroomprofiel in het OPP te staan. Het OPP wordt aan het eind van het schooljaar bijgesteld en met ouders besproken tijdens de 20 minuten voortgangsgesprekken.

SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERK

De schoolmaatschappelijk werker is er ter ondersteuning van de school, de ouders, leerkrachten en leerlingen. De schoolmaatschappelijk werker heeft een uitgebreide kennis van externe zorg- en hulpverlening en heeft verbinding met de Commissie van Begeleiding.

Onze maatschappelijk werker is Jeltsje de Vries. Zij is naast haar werk op school, tevens werkzaam voor MEE Friesland. U kunt haar advies vragen over allerlei zaken in het leven van u en uw kind, bijvoorbeeld het aanvragen van voorzieningen, bemiddeling naar zorg- en hulpverlenende instanties, als het thuis niet lekker loopt (denk bijvoorbeeld aan opvoedings-, relatie- of financiële problemen, vragen over wonen en de toekomst van uw kind, etc.). Schroom niet om uw vragen te stellen.

Onze maatschappelijk werker is aanwezig op dinsdag. Op andere dagen is zij telefonisch bereikbaar. U kunt de school bellen en verzoeken om een afspraak. Bij nieuwe leerlingen belt de schoolmaatschappelijk voor een eerste kennismaking met de ouder(s) en stemt af over een eventueel huisbezoek.

E-mail: j.devries@dewingerd-damwald.nl

DE VERWIJSINDEX

De school heeft een convenant met het Verwijsindex Fryslân Zicht op Zorg en Onderwijs (VIF-ZiZeO). De verwijsindex is een digitaal contactstelsel dat alleen toegankelijk is voor professionals als hulpverleners, beroepskrachten binnen scholen en begeleiders van kinderen en jongeren tot 23 jaar. De verwijsindex brengt professionals die betrokken zijn bij een gezin automatisch met elkaar in contact. Het doel is om samen met u, als ouder/verzorger, de best passende ondersteuning of begeleiding te bieden. De verwijsindex Fryslân is gekoppeld aan de landelijke verwijsindex. Dit is met name van belang wanneer een kind gaat verhuizen.

Plaatsing in de verwijzindex gaat altijd via de Commissie van Begeleiding van De Wingerd. Als ouder/verzorger wordt u op de hoogte gesteld van plaatsing. Voor meer informatie kunt u terecht op de volgende site; <http://verwijzindexfryslan.nl/>

DE MELDCODE

De meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Dit betreft bijvoorbeeld huisartsen, leerkrachten en medewerkers van jeugdinrichtingen. Sinds 1 juli 2013 zijn professionals verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Per 1 januari 2019 is de meldcode veranderd. Het is een professionele norm geworden om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid. Onze school heeft zich ook aan deze norm te houden.

CURATELE, BEWIND EN MENTORSCHAP

Curatele, bewind en mentorschap zijn maatregelen voor mensen die onvoldoende voor zichzelf kunnen zorgen. De maatregelen zijn vooral bedoeld ter bescherming van de betrokkene tegen anderen die van de situatie gebruik kunnen maken. De maatregelen zijn alleen mogelijk bij meerderjarigen. Totdat iemand achttien jaar is, zorgen de ouders of voogd voor de belangen van minderjarigen. De maatregelen kunnen wel al worden gevraagd, voordat iemand meerderjarig is. Ze gaan dan automatisch in op het moment dat die persoon meerderjarig wordt. Als u zich afvraagt welke maatregel moet worden genomen, moet u precies nagaan waarvoor u de maatregel wilt aanvragen. Er is een groot verschil tussen de drie maatregelen.

Curatele gaat het verst. Iemand die onder curatele is gesteld wordt handelingsonbekwaam en mag dus over bijna niets meer zelfstandig beslissen. De maatregel is nodig als iemand de gevolgen van zijn handelen in het geheel niet (meer) overziet.

Bij een bewind of een mentorschap blijft de persoon om wie het gaat handelingsbekwaam. De betrokkene mag bijvoorbeeld zelf, zonder toestemming van de bewindvoerders of kantonrechter, een testament maken. Het bewind is een financiële maatregel.

Gaat het om financiële handelingen die iemand niet(meer)kan overzien, dan is een bewind in beginsel een voldoende maatregel.

Als iemand alleen niet (meer) over persoonlijke aangelegenheden kan beslissen, ligt een mentorschap meer voor de hand. De betrokkene kan dan zelf de financiële zaken blijven behartigen, of dat door familieleden laten doen.

Een half jaar voor de 18e verjaardag krijgt u via de stagecoördinator nadere informatie en een aanvraagformulier toegezonden.

ONDERWIJSRESULTATEN

We verzamelen frequent gegevens om het eigen handelen en de eigen prestaties te kunnen evalueren. Hierdoor zijn we in staat verbeteringen aan te brengen in het onderwijsproces. Informatie over de schoolkwaliteit krijgen we via enquêtes bij ouders, leerlingen, vanuit de onderwijsinspectie en vanuit uitstroomgegevens.

Ouders en leerlingen

Omdat we het belangrijk vinden om te weten hoe ouders en leerlingen tegen onze school aankijken, houden we enquêtes. Aan de hand van de resultaten kan worden bekeken welke zaken tot meer tevredenheid zouden moeten leiden. De school zal op grond van de bevindingen verbeterdoelen formuleren.

Onderwijsinspectie

Hoe houdt de inspectie toezicht op scholen in Nederland? Het bestuur is verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit op de scholen. Daarom begint en eindigt het toezicht door de inspectie bij het bestuur. Daarnaast houdt de inspectie op verschillende manieren ook rechtstreeks toezicht op de scholen.

‘Wat gaat er goed? Wat kan er beter? En wat móet er beter?’ Misschien is dat wel de kortste samenvatting van de manier waarop de inspectie toezicht op het onderwijs houdt. Leerlingen en ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat het onderwijs op een school goed is. De inspectie houdt daar toezicht op. Ze doen onderzoek bij besturen en scholen en ze stimuleren hen om voortdurend hun kwaliteit te verbeteren.

Onderzoeken op scholen worden op maat gemaakt, en bestaan in de regel uit een combinatie van lesbezoeken, analyse van documenten en gegevens, gesprekken met leraren, met schoolleiding, met leerlingen en ouders en een terugkoppeling naar het team. De inspectie wil dat de school voldoet aan de basiskwaliteit. Maar verwacht ook dat de school zelf ambities formuleert. Op deze manier krijgt de school eigen aspecten van kwaliteit. Vanuit de stimuleringsfunctie onderzoekt de inspectie hoe deze ambities bijdragen aan (de continue en duurzame verbetering van) de onderwijskwaliteit. De inspectie voert het gesprek hierover met scholen en besturen en in rapporten maakt de inspectie hier een helder verslag van.

Uitstroom leerlingen

Aan de hand van onze leerlijnen die gekoppeld zijn aan de uitstroomperspectieven, volgen we de leerling middels de cyclus Opbrengstgericht werken en Handelingsgericht werken (OGW/HGW). Cyclisch wordt gekeken of de te volgen koers de juiste is. Bij de cognitieve vakken wordt dit gedaan middels methode-afhankelijke en methode-onafhankelijke toetsen (CITO), observaties en gesprekken met leerlingen. Daarnaast wordt er gekeken naar de leergebied specifieke doelen gericht op dagbesteding/arbeid. Dit alles wordt bijgehouden in het leerlingvolgsysteem.

Daarnaast volgen we ook of wij als school de juiste uitstroomperspectieven hebben gesteld d.m.v. de bestendiging. Twee jaar na uitstroom van de leerlingen wordt gekeken of zij nog binnen hetzelfde uitstroomperspectief functioneren en of de keuze van uitstroom juist is geweest. We vergelijken onze uitstroomgegevens met de landelijke uitstroomgegevens en op Stichtingsniveau. Daarnaast wordt het ook vergeleken met de standaarden betreffende de IQ 's. Als school maken we hier een analyse van en nemen we eventuele verbeterpunten mee in het volgende jaarplan. Om de uitstroomgegevens te bekijken, kunt u terecht op onze website. Dit staat verwerkt onder het kopje '[onderwijsresultaten](#)'.

VEILIGHEID

VEILIGHEIDSBELEID

Als school vinden wij het belangrijk dat 'de sociale veiligheid' voor leerlingen en personeel is gewaarborgd. Om dit te kunnen peilen nemen we enquêtes af onder leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers.

Op De Wingerd hanteren wij verschillende protocollen voor zaken waarbij het nodig is eenduidig te handelen of reageren. Dit kan een protocol op maat zijn voor een individuele leerling, maar ook voor de hele school. Er zijn medische protocollen en protocollen die te maken hebben met beleid.

Zo hebben we bijvoorbeeld een anti-pestprotocol en vier anti-pestcoördinatoren. Zij hebben een adviserende taak naar ouders, leerlingen en het team t.a.v. een het voorkomen van pestgedrag. Bij signalen van pestgedrag kunnen de anti-pestcoördinatoren geraadpleegd worden.

Voor de SO-leerlingen zijn dit:

- Chandra Mud (leerkracht onderbouw/middenbouw) c.mud@dewingerd-damwald.nl
- Dorien Prins (leerkracht speciale groepen) d.prins@dewingerd-damwald.nl

Voor de VSO-leerlingen zijn dit:

- Marijke Schuiling (leerkracht) m.schuiling@dewingerd-damwald.nl
- Ellen Donker (leerkracht) e.donker@dewingerd-damwald.nl

KLACHTEN

Soms vinden er op school gebeurtenissen plaats waar ouders of leerlingen het niet mee eens zijn. Heeft u een klacht of wilt u een gebeurtenis of voorval aan de orde stellen waar u het niet mee eens bent, dan kunt u gebruikmaken van de klachtenregeling van de school.

Elke school heeft een klachtenregeling. Ook klachten over seksuele intimidatie, agressie, geweld, discriminatie en pesten vallen hieronder. De school is aangesloten bij een landelijke klachtencommissie en heeft een (interne) contactpersoon en een (externe) vertrouwenspersoon.

Een klacht, wat nu?

Gaat het om een gebeurtenis in de klas, dan is een gesprek met de leerkracht meestal voldoende om het voorval uit te praten of om uitleg te krijgen.

Als u een klacht heeft over de leerkracht, dan bespreekt u eerst uw klacht met de leerkracht zelf. Het kan voorkomen dat u er na één of meer gesprekken met de leerkracht niet uit komt. U kunt dan de klacht indienen bij de teamleider.

Als u een klacht heeft over algemene schoolzaken (niet gericht op klas of leerkracht), dan kunt u ook contact opnemen met de directeur.

Als u er niet in slaagt het probleem binnen de school op te lossen, dan kunt u zich melden bij de contactpersoon van de school.

De contactpersoon geeft u informatie over de klachtenregeling en kan u doorverwijzen naar de onafhankelijke vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is in dienst van GGD Fryslân en zal uw klacht in behandeling nemen of u doorverwijzen naar de landelijke klachtencommissie waarbij het bevoegd gezag van de school aangesloten is.

Voor klachten over seksueel misbruik, seksuele intimidatie, ernstig fysiek of geestelijk geweld, kunt u ook rechtstreeks contact opnemen met het Centraal Meldpunt vertrouwensinspecteurs van de onderwijsinspectie.

Contactpersoon	Jeltsje de Vries
telefoonnummer	06-12539907
Vertrouwenspersoon	mw. Reintsje Miedema (GGD Fryslân)
telefoonnummer.	088-2299536
E-mail	r.miedema@ggdfryslan.nl

Landelijke Klachtencommissie

Contactpersoon	mw. mr. A.C. Melis-Grollers
telefoonnummer	070-3020836

Centraal Meldpunt vertrouwensinspecteurs: tel. nr. 0900-111 3 111

Als school hebben we een meldingsregeling machtsmisbruik. Hieronder vallen klachten over discriminatie, racisme, agressie, geweld, (seksuele) intimidatie en (cyber)pesten.

Het gaat om situaties tussen leerlingen onderling en tussen leerling en personeel. In de meldingsregeling zijn bepalingen opgenomen over contactpersonen, vertrouwenspersonen en de klachtencommissie.

Vertrouwenspersonen

Onze school is voor de externe vertrouwenspersoon aangesloten bij GGD Fryslân. De externe vertrouwenspersoon handelt de klacht af volgens een vaste procedure, behandelt alle zaken strikt vertrouwelijk en is geen verantwoording schuldig aan de school. Hierdoor kan het kind en/of ouder/verzorger vrijuit spreken en een klacht voorleggen.

Meer info

Op de website van GGD Fryslân (www.ggdfryslan.nl) kun je de folder Vertrouwenspersoon voor jongeren en Vertrouwenspersoon voor ouders [downloaden](#).

Vertrouwenspersoon voor onze scholen is: Reintsje Miedema.

Zij is te bereiken bij GGD Fryslân via telefoonnummer 088 22 99 536 of via e-mail r.miedema@ggdfryslan.nl.

WEIGERING, SCHORSING EN VERWIJDERING

Het komt voor, dat een leerling (even of voor langere tijd) niet op de school terecht kan. Dat kan zijn, omdat de leerling niet kan worden toegelaten (weigering). De school kan een leerling ook naar huis sturen, bijvoorbeeld om na wangedrag de rust te herstellen (time-out) of als straf (schorsing of verwijdering).

Weigering

De school kan het verzoek tot toelating van een leerling weigeren, ook al is er door het samenwerkingsverband een Toelaatbaarheidsverklaring afgegeven. Dat gebeurt als er geen plaats is, of als duidelijk is dat de school niet kan zorgen voor een goede ondersteuning van deze leerling, of als een ernstige verstoring van rust en orde dreigt. De school moet duidelijk aangeven waarom deze leerling niet kan worden toegelaten en is er verantwoordelijk voor om een andere, passende plek voor de leerling te vinden. Tegen de weigering kan bezwaar worden gemaakt bij de Geschillencommissie.

Schorsing

De school kan een leerling tijdelijk van school sturen (schorsen) als deze zich opnieuw misdraagt, terwijl duidelijk gewaarschuwd is. Dat kan ook bij diefstal, ernstig geweld of ongewenste intimiteiten. Zo'n schorsing is een officiële strafmaatregel, die aangeeft dat het zo niet verder kan. De schorsing kan van één tot vijf dagen duren. Deze tijd wordt gebruikt om met de ouders en eventueel de leerling te bespreken hoe het verder moet. Soms is de schorsing het begin van een verwijderingsprocedure.

Een schorsing wordt schriftelijk aan de ouders meegedeeld, met de redenen ervoor. Een schorsing van meer dan één dag moet ook aan het bestuur van SO Fryslân, de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar worden gemeld. Tegen de schorsing is bezwaar mogelijk.

Verwijdering

Als er meermalen sprake is van ernstig wangedrag van de leerling of de ouders, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid of het onderwijs op school, kan de leerling definitief worden verwijderd van school. Dit is een uiterste ~~straf~~ strafmaatregel, die aan strikte voorwaarden is gebonden. Verwijdering is ook mogelijk als de school niet (langer) kan bieden wat de leerling nodig heeft, en de ouders het advies om naar een andere school te gaan niet willen opvolgen. Dan is het geen straf, maar een maatregel om onderwijskundige of organisatorische redenen. In alle gevallen is verwijdering alleen mogelijk als voor de leerling een plaats op een andere school of instelling is gevonden.

Een besluit tot verwijdering wordt door het bestuur van SO Fryslân genomen volgens een vaste procedure, waarbij de Inspectie van het Onderwijs meerdere keren wordt betrokken. In een schriftelijke besluit wordt de schorsing en de redenen ervoor aan de ouders gemeld, samen met de wijze waarop bezwaar kan worden gemaakt.

SCHOOLONTWIKKELING

Jaarverslag school

Voor het jaarverslag en leeropbrengsten van 2021-2022 en het nieuwe jaarplan 2022-2023 verwijzen we graag naar onze website. Deze documenten zijn vanaf 1 oktober 2022 te vinden onder het kopje: Documenten

Ouders – leerlingen

TOELATING EN LEERPLICHT - CVB

ALGEMEEN

De commissie beslist over de toelating van de leerling op de school en adviseert t.a.v. doorstroming naar een vervolginstantie of -onderwijs. Daarnaast beslist de commissie over de inzet van extra zorg of begeleiding en adviseert zij t.a.v. eventueel nader onderzoek als het volgen van onderwijs niet geheel of gedeeltelijk mogelijk is.

Leerlingen kunnen worden toegelaten als er een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband is afgegeven en de Commissie van Begeleiding heeft geconstateerd dat de school een passend onderwijsaanbod kan bieden. Er moet dus voldoende ruimte zijn en de leerling moet onderwijs in een groep kunnen volgen. Soms is het gedrag van leerlingen dermate complex dat er een specifieke aanpak wordt gevraagd die de school niet kan bieden, of die alleen op bepaalde situaties, momenten, of onder bepaalde voorwaarden kan worden geboden. Dan is nader onderzoek nodig en beslist de Commissie op basis daarvan of de leerling kan worden toegelaten. De ouders worden op de hoogte gebracht van dit besluit en kunnen bezwaar aantekenen als zij het niet eens zijn met de beslissing.

Wanneer ouders/verzorgers overwegen hun kind aan te melden, of het advies hebben gekregen hun kind aan te melden bij het speciaal onderwijs, kunnen zij ter oriëntatie een bezoek brengen aan de school. De teamleider informeert de ouders/verzorgers over school en er is een korte rondleiding. De school van herkomst moet de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring regelen. Komt een kind van een instelling of volgt het nog geen onderwijs dan kan De Wingerd de aanvraag samen met de ouders doen.

Het kiezen van een school voor een kind is een belangrijke stap. Het is belangrijk om dit weloverwogen te doen en liefst in samenspraak met de school van herkomst. We nemen graag de tijd om samen met ouders/verzorgers te kijken of De Wingerd een passend onderwijsaanbod kan bieden voor hun kind.

Toelaatbaarheidscriteria VD

Criteria

De wet Passend Onderwijs maakt op basis van een aantal categorieën een plaatsing in het speciaal onderwijs mogelijk. Er zijn drie soorten toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's).

- a. TLV Categorie I – zeer moeilijk lerende (zml) of langdurig zieke kinderen (lzk - cluster 4)
- b. TLV Categorie II – lichamelijk gehandicapte (lg) kinderen
- c. TLV Categorie III – meervoudig gehandicapte (mg) kinderen

De Wingerd kan leerlingen toelaten die vallen in categorie I, II of III:

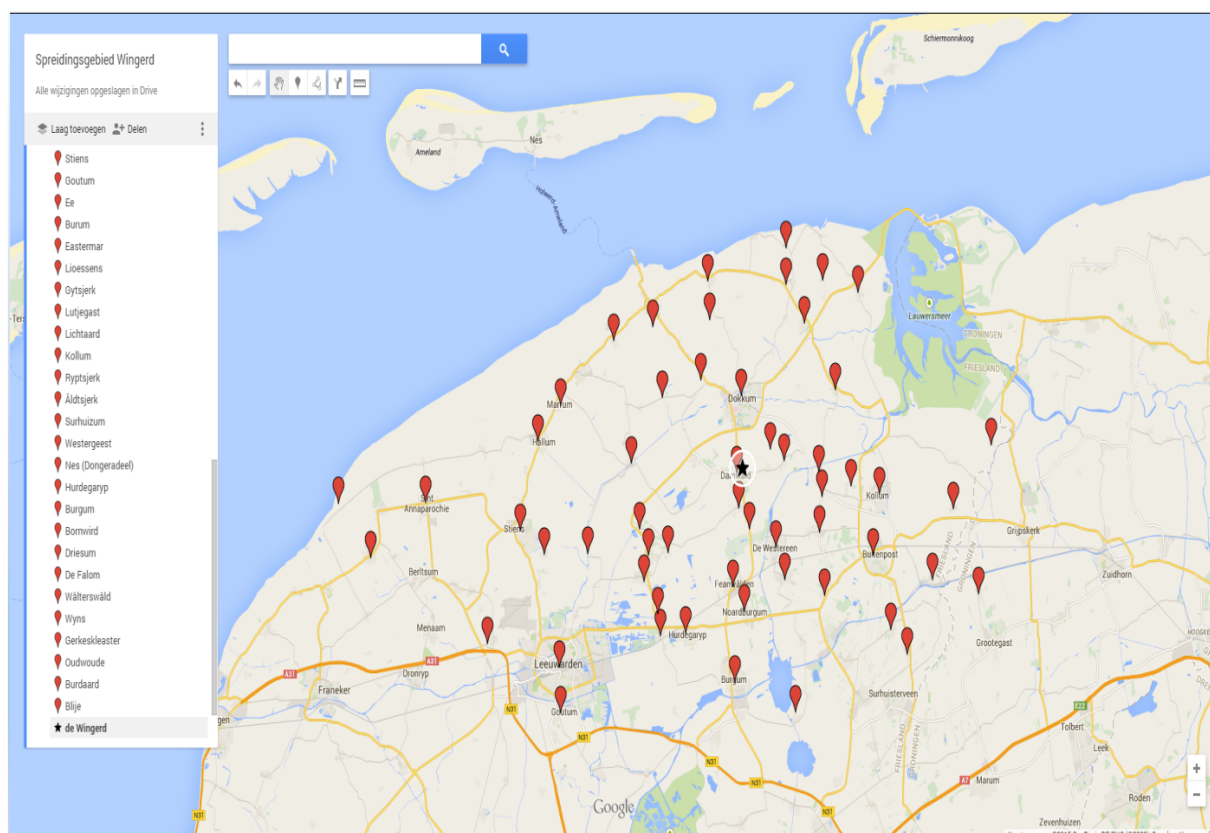
N.B. Voor het SO, VD en het VSO worden dezelfde categorieën gehanteerd

Aantal leerlingen per Categorie I , II en III – SO en VSO en VD

	SO	VSO
Categorie I	Aantal: 95	Aantal: 85
Categorie II	Aantal: 11	Aantal: 34
Categorie III	Aantal: 22	Aantal: 23
Totaal per 01-10-2022	128	142

Voedingsgebied

De Wingerd is een school voor SO en VSO met in totaal iets meer dan 245 leerlingen. De leerlingen komen verspreid uit de noordoosthoek van de Friesland. Een kleiner aantal is afkomstig uit de noordwesthoek.



LEERLINGVOLGSYSTEEM PARNASSYS EN PRIVACY (AVG)

Om zicht te hebben op de studievoortgang van onze leerlingen en om daarbij een passende behandeling voor ieder kind te kunnen maken, maakt elke school van de Stichting SO Fryslân gebruik van een leerlingvolgsysteem. Op De Wingerd wordt het systeem ParnasSys gehanteerd.

Het leerlingvolgsysteem wordt gevuld met allerlei gegevens rondom onze leerlingen. Het gaat hierbij onder meer om persoonsgebonden gegevens, zoals naam, adres, woonplaats, geboortedatum, maar ook om gegevens die nodig zijn voor de specifieke begeleiding van de kinderen. Dit soort gegevens zijn vaak privacygevoelig en vallen onder de privacywetgeving (Wet bescherming persoonsgegevens).

Om ervoor te zorgen dat al onze medewerkers op onze scholen zich aan de afspraken houden, heeft de Stichting een 'Privacyreglement verwerking leerling gegevens' opgesteld. Hierin is opgenomen dat

de Stichting de persoonsgegevens van de leerlingen alleen verwerkt ten behoeve van de organisatie van het onderwijs, het begeleiden van de leerlingen of het geven van studieadviezen. Ook is vastgelegd welke persoonsgegevens in ParnasSys mogen worden opgenomen en door wie deze mogen worden ingezien. Inzagerecht is toegekend aan degenen die leidinggeven aan of belast zijn met de (administratieve) verwerking van persoonsgegevens van leerlingen. Ook medewerkers die voor het goed kunnen uitoefenen van hun taken bepaalde leerling gegevens nodig hebben kunnen deze inzien. De betrokken medewerkers hebben alleen toegang tot de gegevens van hun eigen leerlingen.

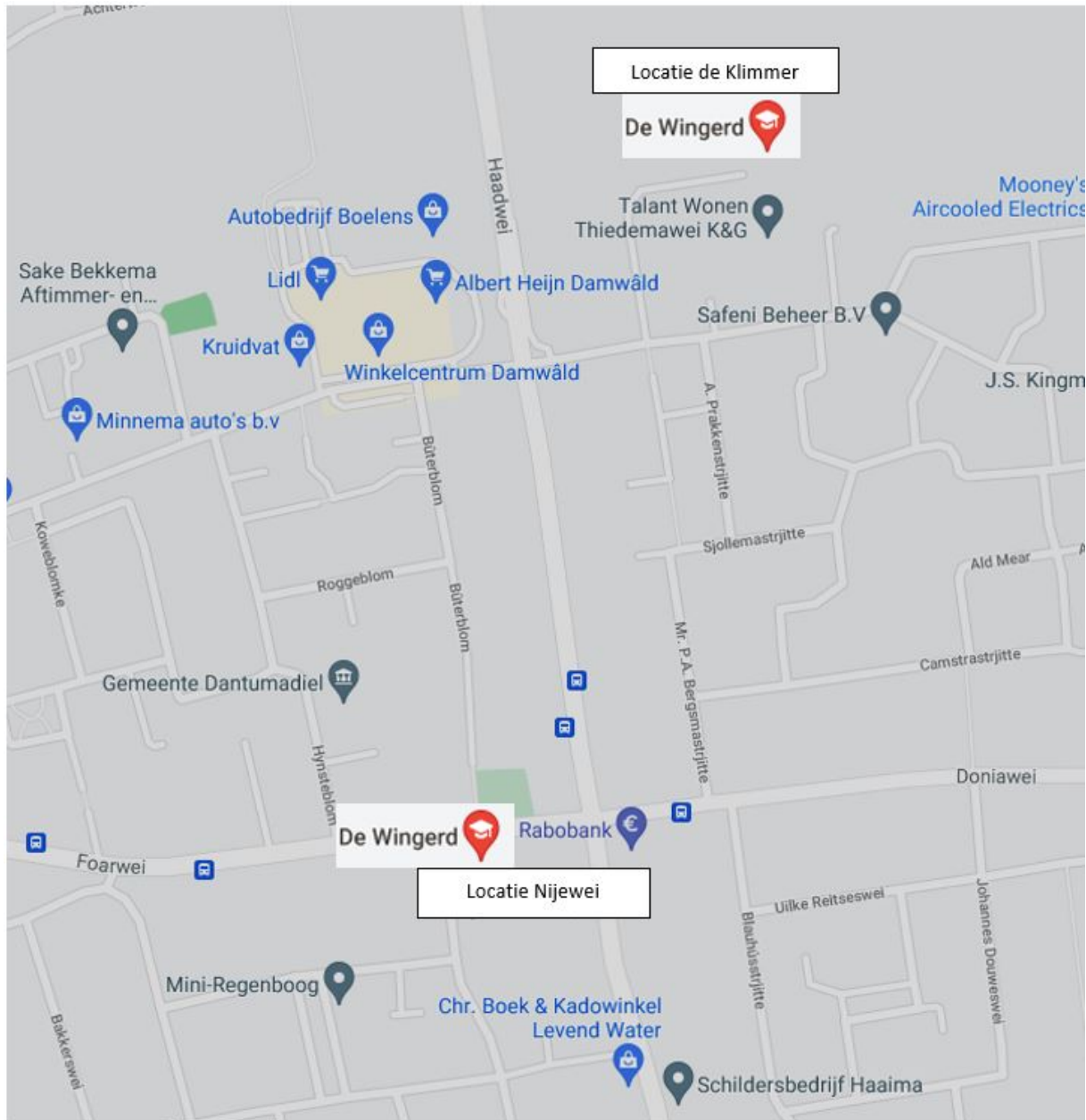
Op iedere school worden dus leerling gegevens opgenomen in het geautomatiseerde systeem ParnasSys, en de leerling en zijn/haar ouders hebben het recht om deze persoonsgegevens in te zien. Wanneer u dit wenst, kunt u een verzoek tot inzage indienen bij het college van bestuur van de Stichting. Het Reglement kunt u inzien door op deze link te klikken. <https://so-fryslan.nl/wp-content/uploads/2019/05/Privacyreglement.pdf>

Per mei 2018 is de wet AVG van kracht geworden. AVG staat voor 'Algemene Verordening Gegevensbescherming' en zorgt voor een zo goed mogelijke bescherming van onze privacygegevens. Hierboven heeft u kunnen lezen dat privacy sowieso al onze aandacht heeft, maar door deze wetgeving hebben we dit nog meer aangescherpt. Wij houden ons als school aan de regels en voorwaarden die de AVG voorschrijft en zoals die door stichting SO Fryslân worden aangegeven.

BURGERSERVICENUMMER

Als school zijn we wettelijk verplicht om het Burgerservicenummer (~~voorheen-sofinummer~~) bij inschrijving van uw kind op te nemen in de leerling administratie. Met dit Burgerservicenummer, een uniek nummer voor uw kind, kan de overheid beter toezien op de rechtmatigheid van de bekostiging van het onderwijs. Ook zullen in de toekomst leerlingen beter te volgen zijn bij een overstap naar een andere onderwijsinstelling. Ieder kind heeft recht op onderwijs, ook al heeft niet elk kind een Burgerservicenummer. Aan leerlingen die geen Burgerservicenummer hebben, bijvoorbeeld omdat ze nog maar kort in Nederland zijn, wordt een onderwijsnummer toegekend vanaf het moment dat de geautomatiseerde gegevenslevering tussen school en overheid op gang is gekomen.

ROUTESBESCHRIJVING



VERVOER

De meeste leerlingen worden dagelijks met taxi's en busjes naar school gebracht. Voor de ouders zijn daaraan op dit moment nog geen kosten verbonden. Vooral de oudere leerlingen (vanaf ongeveer 12 jaar) reizen, zodra dat verantwoord is, ook wel met het openbaar vervoer naar school. Het is aan de Commissie van Begeleiding om te bepalen of leerlingen ook na hun 12^e jaar nog zijn aangewezen op aangepast vervoer; de regel is 'openbaar vervoer waar het kan en alleen aangepast vervoer waar het moet!' De ouders nemen contact op met het vervoersbedrijf, wanneer een leerling geen gebruik maakt van de taxi of het busje.

Er moet elk schooljaar opnieuw een beschikking 'aangepast vervoer' aangevraagd worden bij de gemeente. Bij een negatief besluit kunt u ondersteuning vragen bij de juridisch medewerker van MEE.

VERZUIMREGELING

Ten aanzien van schoolverzuim geldt de afspraak, dat ouders of verzorgers dit altijd telefonisch of schriftelijk van tevoren melden bij de school. Voor verzuim moet een geldige reden zijn (ziekte of andere onvoorziene omstandigheden). Wanneer een leerling afwezig is en er is geen bericht van de ouders ontvangen, dan wordt er altijd zo snel mogelijk contact opgenomen met de ouders of de verzorgende instelling. In principe kunnen de leerlingen geen dagen vrij krijgen buiten de schoolvakanties om.

Toch is het op De Wingerd mogelijk om *maximaal* twee dagen per jaar een dagje vrij te krijgen voor bijvoorbeeld een dorpsfeest. Dit heeft te maken met het feit dat onze leerlingen vaak niet in hun eigen dorp op school zitten en dus ook niet aan de activiteiten deel kunnen nemen. Wij hebben, in overleg met de leerplichtambtenaar, besloten daar enigszins aan tegemoet te komen. U kunt schriftelijk vrij vragen bij de leerkracht van uw zoon/dochter met behulp van het formulier 'Vakantie en verlofregeling', deze is te vinden op de [website](#).

Het ligt anders als een kind vrij moet krijgen i.v.m. persoonlijke omstandigheden. In overleg is dat altijd te regelen. Als één van de ouders wegens zijn of haar werk niet op vakantie kan dan is het mogelijk om één keer per jaar hoogstens twee weken vrij te geven. Het moet in dit geval gaan om de 'aard van het beroep' en dus niet om de 'aard van het bedrijf'. Werken in ploegendienst of volgens een bepaald dienstrooster is dus niet voldoende. Deze regeling mag niet worden toegepast in de eerste twee weken van een nieuw schooljaar en moet schriftelijk worden aangevraagd bij de directie/teamleider.

MEDICIJNVERSTREKKING/MEDISCHE HANDELINGEN

Op onze school worden we (regelmatig) geconfronteerd met verzoeken van ouders om door een arts voorgeschreven medicijnen te verstrekken. Met het oog op de gezondheid van de leerlingen, maar ook in verband met de aansprakelijkheid, is het van belang dat er in dergelijke situaties zorgvuldig wordt gehandeld door ouders en het onderwijzend personeel. Onder bepaalde voorwaarden kan medewerking worden verleend aan het verstrekken van medicijnen. Hierbij valt te denken aan medicijnen die (eventueel een aantal keren per dag) gebruikt dienen te worden; bijv. pufjes voor astma, medicatie tegen ADHD/ADD, antibiotica, zetpillen bij toevallen (op basis van schriftelijke afspraken).

Voor verzoeken van ouders tot het verrichten van werkelijk medisch handelen geldt dat dit alleen kan worden uitgevoerd door bevoegd en bekwaam personeel. Dit heeft o.a. betrekking op het meten van de bloedsuikerspiegel of het spuiten van insuline. Ouders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van dergelijke handelingen en de mogelijke kosten die hieraan verbonden zijn. Over de afspraken die hierover worden gemaakt, wordt een contract opgesteld met ouders, de uitvoerende instantie en school.

SCHOOLFONDS

Het schoolfonds is een vrijwillige bijdrage voor activiteiten die niet door de overheid vergoed worden. De medezeggenschapsraad heeft instemming verleend met vaststelling van de hoogte van de bijdrage en de bestemming van de middelen in het fonds.

Ieder schooljaar in oktober ontvangen alle ouders een overzicht met daarop aangegeven de daadwerkelijke kosten en informatie over het schoolfonds. In de bijlage van deze schoolgids staat aangegeven welke bedragen er op De Wingerd gehanteerd worden voor de verschillende activiteiten.

SCHOOLVERZEKERING

Zodra de leerling op school geplaatst wordt, ontvangen ouders een inschrijvingsformulier. Op dit formulier worden door de ouders o.a. de gegevens omtrent een WA-verzekering en een ziektekostenverzekering ingevuld. Bij eventuele calamiteiten kan de school met deze gegevens directe hulp inroepen.

De school heeft een collectieve ongevallenverzekering afgesloten voor scholieren en hun begeleiders. Deze verzekering is ook geldig bij excursies, schoolreizen en stages. Als ouders en/of stagiaires ingeschakeld zijn bij begeleidingsactiviteiten van leerlingen, blijft de verantwoordelijkheid bij de betreffende groepsleerkracht. Als personeel, ouders of stagiaires leerlingen vervoeren met eigen auto dan kan de school niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele schade.

Indien leerlingen schade veroorzaken op school zijn ouders daarvoor aansprakelijk, tenzij de leerkracht en of toezichthouder onvoldoende toezicht heeft gepleegd. Aansprakelijkheid van de leerkracht of het schoolbestuur is pas aan de orde als hun kan worden aangerekend dat zij een geconstateerde onrechtmatige gedraging van een leerling niet hebben belet.

OUDERCONTACTEN (COMMUNICATIE)

Onder ouders verstaan we bij ons op school nadrukkelijk ook pleegouders, verzorgers en leiding van gezinsvervangende tehuizen. We hechten veel waarde aan een goed contact met ouders.

OUDERBEZOEK

Een vorm van contact is het ouderbezoek. In de jongste groep(en), bij wisseling van bouw en indien nodig brengen de leerkrachten een kennismakingsbezoek aan de ouders van nieuwe leerlingen in hun groep. Tijdens de ouderbezoeken vertelt de groepsleerkracht hoe de leerling het op school doet, hoe het gaat in de groep, welke problemen er (eventueel) zijn en of de leerling met plezier naar school

gaat. Ouders kunnen tevens aangeven hoe hun kind de school ervaart, wat voor problemen er (eventueel) zijn en hoe het thuis gaat. Afstemming over bepaalde punten is hier mogelijk.

FACEBOOKPAGINA, WEBSITE EN SCHOOLGIDS

De school heeft een eigen Facebookpagina, waar we laten zien welke activiteiten op De Wingerd plaatsvinden. Daarnaast heeft de school een eigen website: www.dewingerd-damwald.nl Deze website wordt regelmatig bijgehouden. De groepen doen op de website verslag van activiteiten van de eigen klas.

INFORMATIEBOEKJE

In het informatieboekje van De Wingerd vindt u alle praktische informatie voor het schooljaar. Per maand wordt op een kalenderblad weergegeven welke activiteiten er op school gepland zijn. Dit kunnen activiteiten zijn op het gebied van onderwijsinhoud, leerlingenzorg, rapportage, oudercontacten, feesten en vieringen en ook buitenschoolse activiteiten. Tenslotte worden ook vakanties en vrije dagen hierop aangegeven. ~~Op deze manier nemen wij u mee het (school)jaar rond.~~

COMMUNICATIE VIA PARRO

In de relatie tussen school en ouders vinden we contact met de ouders heel belangrijk. De contacten lopen, afhankelijk van de taalvaardigheid van de leerling, via de Parro-app. We merken dat een deel van onze communicatie moderner wordt. Dat betekent ook dat wij als school meer gebruik willen gaan maken van digitale mogelijkheden. De Parro-app is hier één van. Met de Parro-app zijn de lijntjes kort; krijgt de ouder informatie over school, kan de ouder zaken vanuit thuis delen en worden er regelmatig foto's gedeeld vanuit de klas. De Parro-app is een AVG-proof communicatiemiddel!

In bepaalde situaties kan zowel de leerkracht als de ouder(s) telefonisch informatie uitwisselen of een gesprek aanvragen. Telefonisch contact vindt plaats voor en na schooltijd, uitgezonderd noodgevallen.

KLASSENAVOND/INFORMATIEAVOND

In het begin van elk schooljaar vindt er een ouderavond plaats, waarop ouders de mogelijkheid krijgen om de school en de groep van hun kind met de daarbij horende leerkracht(en) en assistent(en) en vooral ook andere ouders te leren kennen. Indien nodig kan de school nog een avond, middag of dag organiseren waarbij ouders geïnformeerd of betrokken kunnen worden bij een specifiek onderwerp.

EVALUATIE – RAPPORTAGE (20-MINUTENGESPREKKEN)

Tijdens de oudergesprekken wordt het Ontwikkelingsperspectief (OPP) en de ontwikkeling van de leerling besproken. In dit OPP-document wordt de ontwikkeling van de leerling in de volle breedte gevolgd. Samen met de ouders worden de doelen vastgesteld die passen bij de ontwikkeling van de

leerling en op de korte en lange termijn het meest relevant zijn. De doelen hebben betrekking op zowel de schoolse vaardigheden als de persoonlijke, sociale en praktische ontwikkeling.

Gedurende het schooljaar zijn er twee oudergesprekken waarop de leerkracht met ouders de ontwikkeling van hun zoon/dochter bespreekt. Ouders krijgen ook de mogelijkheid om tijdens deze gesprekken, die op de middagen na schooltijd plaats zullen vinden, een gesprek aan te gaan met specialisten en/of vakleerkrachten. Naast de voortgangsgesprekken, kunnen er gesprekken op initiatief van de school of op verzoek van ouders plaatsvinden. U wordt hiervoor op school uitgenodigd. Wanneer een leerling 12 jaar is, vindt er samen met de ouders een gesprek plaats over de meest geschikte school voor voortgezet onderwijs. In dit gesprek worden tevens gezamenlijke afspraken gemaakt over hoe we de leerling het beste kunnen voorbereiden op de vervolgsituatie.

INFORMATIEVOORZIENING GESCEIDEN OUDERS

De informatievoorziening aan gescheiden ouders is bij de wet geregeld (art. 377 c). In deze wet staat vermeld dat beide ouders recht hebben op informatie, ook als ze niet samenwonen. Er wordt wel onderscheid gemaakt tussen ouders die wel en ouders die geen ouderlijk gezag over hun kind hebben. Meestal behouden beide ouders na een scheiding het ouderlijk gezag en hebben dus beiden ook recht op informatie over hun kind. Als een ouder niet is belast met het ouderlijk gezag heeft hij/zij alleen recht op informatie als hij/zij daarom verzoekt. Dit moeten dan concrete vragen over het kind betreffen.

In de praktijk betekent dit, dat school de ouder waarbij het kind woont als contactpersoon beschouwt en met hem/haar contact heeft over de dagelijks gang van zaken. Gaat het om meer officiële zaken, dan wordt ook de andere ouder die belast is met het ouderlijk gezag geïnformeerd. Hierbij kan gedacht worden aan de schoolgids, ouderavonden, contactavonden, schoolresultaten en de bespreking van het handelingsplan, hiervoor ontvangen dus beide ouders een uitnodiging. Dit betekent dat de school de adresgegevens nodig heeft van beide ouders. Als een kind op school komt, worden de adresgegevens van beide ouders gevraagd, als hierin veranderingen optreden (bijvoorbeeld een ander telefoonnummer, verhuizing etc.) gaat de school ervanuit dat ouders deze veranderingen zelf doorgeven aan de school. De ouders zijn te allen tijde verantwoordelijk voor het aanleveren van de juiste adresgegevens.

OUDERACTIVITEITENCOMMISSIE

De **Ouderactiviteitencommissie** bestaat uit ouders van leerlingen van De Wingerd. De Ouderactiviteitencommissie vergadert viermaal per schooljaar over onderwerpen die voor ouders en leerlingen van belang zijn in relatie met de school. Er is bij elke vergadering een leerkracht uit het SO, een leerkracht uit het VSO en een leerkracht uit het EMB-team aanwezig. Vanuit de directie is 1 keer per jaar een teamleider bij de vergadering aanwezig.

Tevens kunnen de leerkrachten hulp van de commissie inroepen bij activiteiten zoals het zomerfeest, de sportdag en vieringen. Als school zijn we ontzettend blij met de Ouderactiviteitencommissie. We zien graag ouders binnen de school en vinden de bijdrage van de Ouderactiviteitencommissie dan ook erg belangrijk. De Ouderactiviteitencommissie kan op zijn beurt u als ouders/verzorgers weer inschakelen, dus wie weet doet de commissie in de toekomst een beroep op u.

CLIËNTONDERSTEUNING / HULPVERLENING

Voor vragen en ondersteuning op het gebied van opvoeding, ondersteuning thuis, logeren, behandeling enz. binnen de Jeugdwet/WMO kunt u zich wenden tot de verschillende wijk- en gebiedsteams van de gemeente. Hier werken mensen vanuit verschillende organisaties (MEE, Algemeen Maatschappelijk Werk, Jeugdzorg) samen. Zij helpen u om uw vraag te verduidelijken en voeren regie op het inzetten van de juiste hulpverlening.

Overzicht van websites en info voor de Relationale & seksuele vorming voor ouders:

Brochure Seksuele opvoeding van kinderen (0-18 jaar) met een beperking (verkrijgbaar via GGD

Fryslân of schoolmaatschappelijk werk)

Pubermeisjes of Puberjongens (GGD)

www.opvoeden.nl

www.ouders.nl

<https://www.jouwggd.nl>

REGELINGEN EN VERGOEDINGEN

Het kan zijn dat uw kind in aanmerking kan komen voor vergoedingen/regelingen. Wilt u daar meer over weten dan kunt contact opnemen met de schoolmaatschappelijk werker, Jeltsje de Vries (j.devries@dewingerd-damwald.nl), maar u kunt ook contact opnemen met het wijkteam/gebiedsteam binnen uw eigen gemeente.

WILLE SPECIALE KINDEROPVANG



Wille biedt gespecialiseerde groepsbegeleiding op De Wingerd in Damwoude.

Onze gespecialiseerde groepsbegeleiding staat voor plezier, ontwikkeling en deskundigheid.

Bij Wille beleven jongeren van 4 tot 23 jaar een fantastische middag of dag, waarbij ongemerkt hard gewerkt wordt aan de vastgestelde ontwikkelingsdoelen.

Op elke groep is er een gestructureerd dagprogramma en een veilige, vertrouwde omgeving, waarin volop aandacht is voor individuele hulpvragen.

Ons aanbod op De Wingerd:

Woensdag	08.30 – 16.30 uur
Woensdagmiddag	12.00 – 17.00 uur
Zaterdag	08.30 – 16.30 uur
Schoolvakanties en roostervrije dagen	08.30 – 16.30 uur

Op deze momenten biedt Wille een uitdagend programma op De Wingerd in Damwoude. De kinderen komen bij Wille in contact met leeftijdsgenoten en leren gezamenlijk hun vrije tijd in te vullen. We ondernemen diverse activiteiten gericht op het vergroten van de praktische- en sociaal emotionele zelfredzaamheid om toe te kunnen werken naar maximale zelfredzaamheid.

Aanmelden

Wanneer u belangstelling heeft voor Wille, dan kunt u via onderstaand telefoonnummer contact met ons opnemen.

Kijk voor meer informatie op onze site www.wijzijnwille.nl of bel gerust, ons team staat u graag te woord.

Wille

Grote Kerkstraat 4

8601 ED Sneek

0515 430 630

info@specialekinderopvang.nl

Bijlagen

TOELICHTING SCHOOLFONDSBEDRAGEN

Voor de bekostiging van schoolactiviteiten die niet door de overheid worden vergoed vragen wij een vrijwillige bijdrage. Het betreft activiteiten tijdens bijzondere dagen zoals Kinderboekenweek, 5 december, kerstfeest, paasfeest, zomerfeest, groepsuitje, cadeautje verjaardag enz. School draagt ook bij aan bekostiging van deze activiteiten.

Schoolreis/ schoolkamp worden het komende schooljaar door school bekostigd.

Schoolfondsbijdrage € 50,-- per schooljaar

De betaling van de ouderbijdrage loopt via het systeem Schoolkassa van ParnasSys.

Ouders en verzorgers die dit bedrag niet kunnen opbrengen, kunnen een beroep doen op Stichting Leergeld Friesland-Oost <https://www.leergeld.nl/frieslandoost/doe-een-aanvraag/>

Attentie voor het volgende: stage gaat altijd voor schoolactiviteiten.

FORMULIER INSTEMMING SCHOOLGIDS 2022-2023 MR

Brin: 02XF
Naam school: De Wingerd
Adres: Klimmer 21
Postcode: 9104 JT
Plaats: Damwâld



De Wingerd

Christelijke school voor speciaal
en voortgezet speciaal onderwijs

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van de bovengenoemde school in te stemmen met de
schoolgids van schooljaar 2022-2023

Naam: Agnes Kemper-Leffring
Functie: secretaresse
Plaats: Damwâld
Datum: 13-07-2022
Handtekening: 